

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΡΩΤΟ

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ - ΜΕΡΟΣ Ι

Αριθμός 4510	Παρασκευή, 15 Μαΐου 2015	847
--------------	--------------------------	-----

Ο περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 67(I) του 2015

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΡΙΑΣ ΖΩΗΣ
ΝΟΜΟΥΣ ΤΟΥ 2003 ΕΩΣ 2012

Προοίμιο. Για σκοπούς ορθότερης εναρμόνισης με το Άρθρο 6, παράγραφος 3 της πράξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο-

Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.: «Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21^{ης} Μαΐου 1992 για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας», όπως αυτή τροποποιήθηκε τελευταία από την Οδηγία 2013/17/ΕΕ,
L 206, 22.7.1992,
σ.7· L 158,
10.6.2013,
σ. 193.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός τίτλος. 153(I) του 2003 131(I) του 2006 113(I) του 2012. 1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015 και θα διαβάζεται μαζί με τους περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμους του 2003 έως 2012 (που στο εξής θα αναφέρονται ως «ο βασικός νόμος») και ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί ως οι περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμοι του 2003 έως 2015.

Κατάργηση του άρθρου 43 του βασικού νόμου. 2. Το άρθρο 43 του βασικού νόμου καταργείται.

Ε.Ε. Παρ. Ι(Ι)
Αρ. 4510, 15.5.2015

Ν. 68(Ι)/2015

Ο περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 68(Ι) του 2015

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΓΡΙΩΝ ΠΤΗΝΩΝ ΚΑΙ ΘΗΡΑΜΑΤΩΝ
ΝΟΜΟΥΣ ΤΟΥ 2003 ΕΩΣ (ΑΡ. 3) ΤΟΥ 2014

Προοίμιο. Για σκοπούς ορθότερης εναρμόνισης με το Άρθρο 6, παράγραφος 3 της πράξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο-

Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.: L 206, 22.7.1992, σ.7·
L 158, 10.6.2013, σ. 193.

«Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21^{ης} Μαΐου 1992 για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας», όπως αυτή τροποποιήθηκε τελευταία από την Οδηγία 2013/17/ΕΕ,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός τίτλος.
152(Ι) του 2003
256(Ι) του 2004
81(Ι) του 2005
151(Ι) του 2006
15(Ι) του 2008
5(Ι) του 2009
129(Ι) του 2012
52(Ι) του 2014
104(Ι) του 2014
165(Ι) του 2014.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015 και θα διαβάζεται μαζί με τους περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμους του 2003 έως (Αρ. 3) του 2014 (που στο εξής θα αναφέρονται ως «ο βασικός νόμος») και ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί ως οι περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμοι του 2003 έως 2015.

Κατάργηση του άρθρου 99 του βασικού νόμου.

2. Το άρθρο 99 του βασικού νόμου καταργείται.

Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2015

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΑΡΘΡΩΝ

Άρθρο

ΜΕΡΟΣ Ι - ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Συνοπτικός τίτλος.
2. Ερμηνεία.
3. Σκοπός.
4. Πεδίο εφαρμογής.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ- ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

5. Ίδρυση Συμβουλίου Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής.
6. Τερματισμός διορισμού.
7. Σύγκληση συνεδρίας και ψηφοφορία.
8. Εσωτερική λειτουργία.
9. Εκπροσώπηση Συμβουλίου.
10. Νομική προσωπικότητα του Συμβουλίου.
11. Αρμοδιότητες Συμβουλίου.
12. Αρχεία και μητρώα.
13. Προσωπικό του Συμβουλίου.
14. Προϋπολογισμός.
15. Υποχρεώσεις των μελών του Συμβουλίου.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ – ΑΡΧΕΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΗΝ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ

16. Γενικές αρχές.

ΜΕΡΟΣ ΙV - ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΙΑΤΡΙΚΩΣ
ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

17. Μέθοδοι Ι.Υ.Α. και συναφείς τεχνικές.
18. Γενικοί περιορισμοί.
19. Προεμφυτευτική γενετική διάγνωση.
20. Έρευνα σε γαμέτες.
21. Προϋποθέσεις εφαρμογής των μεθόδων Ι.Υ.Α.
22. Παρένθετη μητρότητα.
23. Διαδικασία ενώπιον Συμβουλίου Ι.Υ.Α. για απόκτηση τέκνου με παρένθετη μητέρα.
24. Έκδοση διατάγματος παρένθετης μητρότητας.
25. Γραπτή συμφωνία παρένθετης μητέρας και ζευγαριού.
26. Διαπραγμάτευση συμφωνιών παρένθετης μητρότητας σε εμπορική βάση.
27. Διαφήμιση παρένθετης μητρότητας.

ΜΕΡΟΣ V – ΔΙΑΘΕΣΗ ΓΑΜΕΤΩΝ

28. Αριθμός μεταφερόμενων ωαρίων και εμβρύων.
29. Κρυοσυντήρηση γενετικού υλικού ενηλίκων.
30. Κρυοσυντήρηση γενετικού υλικού ανηλίκων.
31. Δήλωση προσώπων για διαχείριση γαμέτη και εμβρύων.
32. Διάθεση γαμετών και εμβρύων.

ΜΕΡΟΣ VI – ΔΟΤΕΣ

33. Δότες.

ΜΕΡΟΣ VII – ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥ ΙΣΤΟΥ, ΓΑΜΕΤΗ Ή ΕΜΒΡΥΟΥ

34. Διακίνηση ανθρώπινου αναπαραγωγικού ιστού, γαμέτη ή εμβρύου.

35. Ιχνηλασιμότητα.

ΜΕΡΟΣ VIII - ΜΟΝΑΔΕΣ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΙΣΤΩΝ

36. Ίδρυση και λειτουργία Μ.Ι.Υ.Α.
 37. Υποχρεώσεις Μ.Ι.Υ.Α.
 38. Κοινοποίηση εξαιρετικών συμβάντων.
 39. Ίδρυση και λειτουργία Ιδρύματος Ιστών στις Μ.Ι.Υ.Α.

ΜΕΡΟΣ ΙΧ – ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ

40. Αρχιεπιθεωρητής και Επιθεωρητές.
 41. Καθήκοντα Αρχιεπιθεωρητή και Επιθεωρητών.
 42. Αποτελέσματα επιθεώρησης.
 43. Ειδοποίηση συμμόρφωσης.
 44. Λήψη μέτρων από την αρμόδια αρχή και το Συμβούλιο κατά την επιθεώρηση.
 45. Αναστολή χρήσης ανθρώπινου αναπαραγωγικού ιστού, γαμέτη και εμβρύου.
 46. Κατάσχεση από Επιθεωρητή.
 47. Δήμευση ανθρώπινου αναπαραγωγικού ιστού, γαμέτη ή εμβρύου δυνάμει διατάγματος δικαστηρίου.

ΜΕΡΟΣ Χ - ΚΥΡΩΣΕΙΣ

48. Επιπρόσθετες ποινικές κυρώσεις.
 49. Άλλα διοικητικά πρόστιμα.
 50. Διαδικασία επιβολής διοικητικών προστίμων.
 51. Μεταβατικές διατάξεις.

Ο περί της Εφαρμογής της Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής Νόμος του 2015 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 69(I) του 2015

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΝΟΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

ΜΕΡΟΣ Ι - ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Συνοπτικός τίτλος. **1.** Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Εφαρμογής της Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής Νόμος του 2015.

Ερμηνεία. **2.** Στον παρόντα Νόμο, εκτός αν από το κείμενο του προκύπτει διαφορετική έννοια:

«άδεια» σημαίνει άδεια που εκδίδεται από το Συμβούλιο με βάση το άρθρο 36·

«αναπαραγωγικός ιστός» σημαίνει τον ωθηκικό ή ορχικό ιστό·

243 του 1990 «ανήλικος» σημαίνει κάθε πρόσωπο ηλικίας κάτω των δεκαοκτώ (18) ετών, σύμφωνα με τον περί της
5(III) του 2000 Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Παιδιού (Κυρωτικό) Νόμο·
9(III) του 2010.

Κεφ. 250. «Αναισθησιολόγος» σημαίνει ιατρό εγγεγραμμένο στο Μητρώο που τηρείται δυνάμει των διατάξεων
30 του 1959 του άρθρου 5 του περί Εγγραφής Ιατρών Νόμου και στον οποίο το Ιατρικό Συμβούλιο έχει αναγνωρίσει
30 του 1961 την ειδικότητα της Αναισθησιολογίας, δυνάμει των περί Ιατρών (Ειδικά Προσόντα) Κανονισμών·
53 του 1961
79 του 1968
114 του 1968
14 του 1974
18 του 1979
72 του 1991
66(I) του 1995
112(I) του 1996
102(I) του 2004
24(I) του 2009
162(I) του 2011
73(I) του 2013
171(I) του 2013.

Επίσημη
Εφημερίδα,
Παράρτημα
Τρίτο (I):
2.5.2003
30.4.2004.

«άλλα κράτη μέλη» σημαίνει κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκτός της Δημοκρατίας·

«αρμόδια αρχή» σημαίνει το Υπουργείο Υγείας·

«γαμέτες» σημαίνει το σπερματοζωάριο του άνδρα και το ωάριο (ωοκύτταρο) της γυναίκας·

«γεννητικά κύτταρα» σημαίνει τους γαμέτες με τους οποίους επιτυγχάνεται η αναπαραγωγή και οι οποίοι μπορεί να είναι ώριμοι ή ανώριμοι·

«γονιμοποίηση» σημαίνει τη διεργασία συγχωνεύσεως των γαμετών, η οποία αρχίζει με τη διείσδυση ή την εισαγωγή του σπερματοζωαρίου στο ωοκύτταρο και ολοκληρώνεται με τη δημιουργία του ζυγώτη·

«γραπτή συμφωνία» σημαίνει τη γραπτή συμφωνία της παρένθετης μητέρας και του ζευγαριού όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 25·

«Δημοκρατία» σημαίνει την Κυπριακή Δημοκρατία·

«δότης» σημαίνει τρίτο πρόσωπο προς το ζευγάρι ή προς το μονήρες άτομο, το οποίο θα προβεί σε ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, το οποίο προσφέρει προς το ζευγάρι ή το μονήρες άτομο γαμέτες·

150(Ι) του 2001 «Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής» ή «ΕΕΒ» σημαίνει την επιτροπή που ιδρύεται δυνάμει του άρθρου 3 του
53(Ι) του 2010. περί Βιοηθικής (Ίδρυση και Λειτουργία Εθνικής Επιτροπής) Νόμου.

«έμβρυο» σημαίνει το αποτέλεσμα της γονιμοποίησης ενός ωαρίου με ένα σπερματοζωάριο·

«ενδοσαλπινγική μεταφορά γαμετών και εμβρύων» σημαίνει τη μεταφορά γαμετών και εμβρύων στη σάλπιγγα·

«ενδοωαριακή έγχυση σπερματοζωαρίου» σημαίνει την εισαγωγή ενός σπερματοζωαρίου εντός του ωοκυττάρου επεμβατικά, με μικροχειρισμό·

«εξωσωματική γονιμοποίηση και μεταφορά εμβρύων» σημαίνει την εκτός του σώματος της γυναίκας γονιμοποίηση ωαρίων και τη μεταφορά ενός ή περισσότερων εμβρύων στην ενδομήτρια κοιλότητα της ίδιας ή άλλης γυναίκας·

«εξωσωματικά δημιουργημένο έμβρυο» ή «in-vitro έμβρυο» σημαίνει έμβρυο που δημιουργήθηκε με τη διαδικασία της εξωσωματικής γονιμοποίησης·

«Επιθεωρητής» σημαίνει πρόσωπο, που εξουσιοδοτείται από τον Υπουργό για να εκτελεί τα καθήκοντα που καθορίζονται στο Μέρος ΙΧ του Νόμου·

90(Ι) του 2001 «Έφορος» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό στον περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων
193(Ι) του 2003 (Έλεγχος Ίδρυσης και Λειτουργίας) Νόμο·

2(Ι) του 2004

93(Ι) του 2004

211(Ι) του 2007

213(Ι) του 2003

216(Ι) του 2004

110(Ι) του 2005

19(Ι) του 2006

29(Ι) του 2008

145(Ι) του 2009

129(Ι) του 2010

55(Ι) του 2011.

«ετερόλογη τεχνητή σπερματέγχυση» σημαίνει τεχνητή σπερματέγχυση κατά την οποία χρησιμοποιούνται σπερματοζωάρια δότη·

«ζυγώτης» σημαίνει το νέο κύτταρο, με εμφανείς τους δύο προπυρήνες, που σχηματίζεται με τη συνένωση του ωαρίου με το σπερματοζωάριο·

«ζευγάρι» σημαίνει άντρα και γυναίκα που έχουν τελέσει νόμιμο γάμο ή διατηρούν σταθερή και μόνιμη σχέση·

«ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή» ή «Ι.Υ.Α.» σημαίνει κάθε μέθοδο προς επίτευξη κυοφορίας που επιτυγχάνεται με μεθόδους άλλες, πλην της φυσιολογικής ένωσης άνδρα και γυναίκας και οι οποίες εφαρμόζονται σε ειδικά οργανωμένες μονάδες ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής·

187(Ι) του 2007 «ίδρυμα ιστών» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από τον περί Προτύπων Ποιότητας και
146(Ι) του 2014. Ασφάλειας (Δωρεά, Προμήθεια, Έλεγχος, Επεξεργασία, Συντήρηση, Αποθήκευση και Διανομή) Ανθρώπινων Ιστών, Κυττάρων και Παράγωγων Προϊόντων Νόμο και των εκδιδόμενων δυνάμει αυτού Κανονισμών·

«κλωνοποίηση - αναπαραγωγική» σημαίνει τη δημιουργία εμβρύων μέσω μεταφοράς πυρήνων σωματικών κυττάρων του ανθρώπινου όντος που πρόκειται να κλωνοποιηθεί σε ωάρια από τα οποία έχει αφαιρεθεί ο πυρήνας και τα έμβρυα που δημιουργούνται, τοποθετούνται στην μήτρα γυναικών για να αναπτυχθούν in vivo, σε ετεροχρονισμένους ανθρώπινους κλώνους του ανθρώπινου όντος από το οποίο προέρχονται τα σωματικά κύτταρα·

«κλωνοποίηση – θεραπευτική ή ερευνητική» σημαίνει τη δημιουργία εμβρύων μέσω μεταφοράς πυρήνων σωματικών κυττάρων ενός ανθρώπινου όντος σε ωάρια από τα οποία έχει αφαιρεθεί ο πυρήνας και τα έμβρυα που δημιουργούνται, αφήνονται να αναπτυχθούν στο εργαστήριο in vitro, μέχρι το στάδιο της βλαστοκύστης, οπότε και καταστρέφονται για να απομονωθούν από αυτά τα εμβρυϊκά βλαστικά κύτταρα·

«κράτος μέλος» σημαίνει κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

«κρυοσυντήρηση» σημαίνει τη συντήρηση γεννητικού υλικού, δηλαδή ορχικού ή ωοθηκικού ιστού, σπέρματος, ωοκυττάρων ή εμβρύων·

«μαιευτήρας/γυναικολόγος» σημαίνει ιατρό εγγεγραμμένο στο Μητρώο που τηρείται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 5 του περί Εγγραφής Ιατρών Νόμου και στον οποίο το Ιατρικό Συμβούλιο έχει αναγνωρίσει την ειδικότητα της Μαιευτικής/Γυναικολογίας, δυνάμει των περί Ιατρών (Ειδικά Προσόντα) Κανονισμών·

«Μονάδα Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής» ή «Μ.Ι.Υ.Α.» σημαίνει τη Μονάδα που είναι κατάλληλα αδειοδοτημένη από τον Έφορο, δυνάμει των διατάξεων του περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος Ίδρυσης και Λειτουργίας) Νόμου και κατέχει άδεια λειτουργίας από το Συμβούλιο δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 36·

«μονήρες άτομο» σημαίνει πρόσωπο που δεν βρίσκεται σε σταθερή και μόνιμη σχέση με άλλο πρόσωπο·

127(Ι) του 2012
102(Ι) του 2014. «νόμιμος αντιπρόσωπος» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το εδάφιο (3) του άρθρου 20 του περί Αφαιρέσεων και Μεταμοσχεύσεων των Οργάνων Ανθρώπινης Προελεύσεως Νόμου·

«ομόλογη τεχνητή σπερματέγχυση» σημαίνει την τεχνητή σπερματέγχυση κατά την οποία χρησιμοποιούνται σπερματοζωάρια του συζύγου ή του συντρόφου της γυναίκας στην οποία εφαρμόζεται η τεχνική·

«ομόλογη χρήση» σημαίνει την αφαίρεση γαμετών ή αναπαραγωγικού ιστού από ένα πρόσωπο και την εφαρμογή του στο ίδιο πρόσωπο ή στο ζευγάρι·

«παρένθητη μητρότητα» σημαίνει την περίπτωση κατά την οποία μία γυναίκα κυοφορεί και γεννά (φέρουσα ή κυοφόρος), ύστερα από εξωσωματική γονιμοποίηση και μεταφορά εμβρύων, με χρήση γενετικού υλικού ξένου προς την ίδια, για λογαριασμό ενός ζευγαριού, το οποίο επιθυμεί να αποκτήσει παιδί αλλά αδυνατεί για ιατρικούς λόγους·

«προεμφυτευτική γενετική διάγνωση» σημαίνει την αφαίρεση επεμβατικά με μικροχειρισμό πολικών σωματιών ή κυττάρων του εμβρύου προ της εμφύτευσης, προκειμένου αυτά να αναλυθούν γενετικά·

«πρόσωπο» σημαίνει φυσικό ή νομικό πρόσωπο και περιλαμβάνει Μ.Ι.Υ.Α.·

«Πρωτόκολλο» σημαίνει Πρωτόκολλο του Συμβουλίου το οποίο εγκρίνεται από τον Υπουργό και δημοσιεύεται ως διάταγμα στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας·

«σύζυγος» σημαίνει τον κατά νόμο σύντροφο της γυναίκας ή του άντρα στα πλαίσια του ζευγαριού·

«σύντροφος» σημαίνει το σύντροφο της γυναίκας ή του άντρα στα πλαίσια του ζευγαριού·

«Συμβούλιο» σημαίνει το Συμβούλιο Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Ανθρώπινης Αναπαραγωγής που καθιερύεται δυνάμει του άρθρου 5·

131(Ι) του 1991
154(Ι) του 2003
217(Ι) του 2004
249(Ι) του 2004
30(Ι) του 2006
43(Ι) του 2009
122(Ι) του 2011
1(Ι) του 2012. «Συμβούλιο Νοσηλευτικής και Μαιευτικής» σημαίνει το Συμβούλιο που εγκαθιδρύεται με βάση τον περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Νόμο·

«συγκατάθεση» σημαίνει την ελεύθερη γραπτή παροχή συγκατάθεσης με πλήρη επίγνωση των αποτελεσμάτων της και αφού προηγηθεί ολοκληρωμένη και καταληπτή ενημέρωση αναφορικά με τα αποτελέσματά της·

«συμβουλευτική» σημαίνει την παροχή στο ζευγάρι πληροφοριών και καθοδήγησης όπως προβλέπεται στο άρθρο 37·

«τεχνητή σπερματέγχυση» σημαίνει την εισαγωγή σπερματοζωαρίων στο γυναικείο γεννητικό σύστημα με οποιοδήποτε τρόπο εκτός από την σεξουαλική επαφή·

«τρίτη χώρα» σημαίνει χώρα που δεν είναι κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

«υποβοηθούμενη εκκόλαψη» σημαίνει τη διάνοιξη της διαφανούς ζώνης του ωαρίου·

«Υπουργός» σημαίνει τον Υπουργό Υγείας·

Σκοπός του
παρόντος
Νόμου.

3. Σκοπός του παρόντος Νόμου είναι:

- (α) Η ρύθμιση του νομοθετικού πλαισίου εφαρμογής των μεθόδων της ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής με τρόπο που να διασφαλίζεται ο σεβασμός της ελευθερίας του ατόμου και του δικαιώματος της προσωπικότητας και η ικανοποίηση της επιθυμίας για απόκτηση απογόνων με βάση τα δεδομένα της ιατρικής και της βιολογίας καθώς και τις αρχές της βιοηθικής· και
- (β) η εφαρμογή των αναφερόμενων στην παράγραφο (α) μεθόδων κατά τρόπο που να λαμβάνεται κυρίως υπόψη το συμφέρον του παιδιού που θα γεννηθεί.

Πεδίο
εφαρμογής.

4. Ο παρών Νόμος εφαρμόζεται σε ζευγάρια και μονήρη άτομα υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις για να αντιμετωπίζεται η αδυναμία απόκτησης τέκνων με φυσικό τρόπο ή για να αποφεύγεται η μετάδοση στο τέκνο σοβαρής ασθένειας.

ΜΕΡΟΣ II – ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Ίδρυση
Συμβουλίου
Ιατρικώς
Υποβοηθούμενης
Αναπαραγωγής.

5.-(1) Εγκαθιδρύεται Συμβούλιο Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής.

(2) Το Συμβούλιο αποτελείται από:

- (α) Ένα πρόσωπο εγνωσμένου κύρους ως Πρόεδρο·
- (β) ένα πρόσωπο εγνωσμένου κύρους, το οποίο είναι γνώστης του επιστημονικού πεδίου της ανθρωπίνης αναπαραγωγής και μέλος του ΠΙΣ ως Αντιπρόεδρος, μετά από εισήγηση του ΠΙΣ·
- (γ) δυο πρόσωπα εγνωσμένου κύρους, τα οποία είναι γνώστες του επιστημονικού πεδίου της ανθρωπίνης αναπαραγωγής και μέλη του ΠΙΣ, κατόπιν εισήγησης από τον ΠΙΣ, εκ των οποίων ο ένας δεν θα έχει ενεργό ανάμειξη σε θέματα που αφορούν την ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή·
- (δ) ένα λειτουργό του Υπουργείου Υγείας·
- (ε) δυο πτυχιούχους βιοιατρικών επιστημών εγνωσμένου κύρους με εξειδίκευση στην εμβρυολογία με τουλάχιστο διετή πείρα στο γνωστικό αντικείμενο της Ι.Υ.Α κατόπιν εισήγησης της Εταιρείας Κλινικών Εμβρυολόγων Κύπρου, εκ των οποίων ο ένας δεν θα έχει ενεργό ανάμειξη σε θέματα που αφορούν την ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή·
- (στ) έναν επιστήμονα στον κλάδο της γενετικής κατόπιν εισήγησης της Εταιρείας Ανθρώπινης Αναπαραγωγής·
- (ζ) ένα νομικό ως εκπρόσωπο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας·
- (η) δυο πρόσωπα εγνωσμένου κύρους, τα οποία είναι γνώστες θεμάτων ηθικής ή ψυχολογίας ή κοινωνιολογίας·

Νοείται ότι, πέραν της επαγγελματικής τους δραστηριότητας, τα πιο πάνω μέλη του Συμβουλίου δεν έχουν οποιοδήποτε άλλο οικονομικό συμφέρον, συμπεριλαμβανομένου συμφέροντος σε μετοχές και σε οποιαδήποτε εταιρεία που διεξάγει οποιαδήποτε επιχείρηση στον τομέα της ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής·

Νοείται περαιτέρω ότι, τα προαναφερόμενα μέλη υπογράφουν ένορκη δήλωση ενώπιον Πρωτοκαλλητή Δικαστηρίου ότι, δεν έχουν οποιοδήποτε άμεσο ή έμμεσο συγκρουόμενο συμφέρον με οποιοδήποτε από τους σκοπούς του παρόντος Νόμου και ότι θα εξακολουθήσουν να μην έχουν οποιοδήποτε συγκρουόμενο συμφέρον με τους σκοπούς του παρόντος Νόμου καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας τους στο Συμβούλιο και κατά τα αμέσως τρία (3) επόμενα χρόνια από την αποχώρησή τους.

(3) (α) Ο Υπουργός υποβάλλει πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο αναφορικά με τα μέλη που προτείνει για τη συγκρότηση του Συμβουλίου και ο διορισμός του πρώτου Συμβουλίου γίνεται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου μέσα σε δύο (2) μήνες από την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου.

(β) Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο ύστερα από εισήγηση του Υπουργού και ο Αντιπρόεδρος διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο ύστερα από εισήγηση του Υπουργού κατόπιν διαβούλευσης του Υπουργού με τον Παγκύπριο Ιατρικό Σύλλογο (ΠΙΣ).

(4) Σε περίπτωση προσωρινής απουσίας ή προσωρινού κώλυματος του Προέδρου και για όσο χρόνο διαρκεί η απουσία ή το προσωρινό κώλυμα, ο Αντιπρόεδρος ασκεί τα καθήκοντα του Προέδρου.

(5) Κενή θέση στο Συμβούλιο δεν επηρεάζει τη νομική υπόσταση του Συμβουλίου ή την εγκυρότητα των αποφάσεων του.

(6) Σε περίπτωση κένωσης θέσης στο Συμβούλιο, το Υπουργικό Συμβούλιο προβαίνει μέσα σε τρεις (3) μήνες στο διορισμό αναπληρωματικού μέλους.

(7) Η διάρκεια της θητείας του νέου μέλους διαρκεί μέχρι το τέλος της θητείας του μέλους του οποίου η θέση κενώθηκε.

(8) Η θητεία των μελών του Συμβουλίου είναι τετραετής με δυνατότητα ανανέωσης για μία ακόμα θητεία.

(9) (α) Η σύνθεση του Συμβουλίου ανανεώνεται ανά τετραετία λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη διατήρησης σε αυτό, απόρων των οποίων η γνώση και η εμπειρία διασφαλίζουν τη συνέχεια της απρόσκοπτης και ομαλής λειτουργίας του Συμβουλίου.

(β) Στο τέλος της πρώτης θητείας του Συμβουλίου, μετά την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου, πέντε (5) μέλη αυτού τα οποία κληρώνονται από τον Πρόεδρο παρουσία όλων των μελών του Συμβουλίου διορίζονται για επιπρόσθετη θητεία δύο (2) ετών:

Νοείται ότι, το Συμβούλιο διασφαλίζει ότι τα μέλη τα οποία θα αποχωρήσουν δεν θα προέρχονται από την ίδια ειδικότητα.

(10) Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου λαμβάνουν αποζημίωση που ορίζεται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Τερματισμός
διορισμού.

6.-(1) Πρόσωπο, το οποίο κατέχει θέση στο Συμβούλιο δύναται πριν από τη λήξη της θητείας του -

(α) Να υποβάλει γραπτώς παραίτηση από τη θέση του προς το Υπουργικό Συμβούλιο·

(β) να παυθεί από τη θέση αυτή με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου εφόσον συντρέχει οποιοσδήποτε από τους πιο κάτω λόγους:

- (i) πάσχει από πνευματική ή σωματική ανικανότητα η οποία τον καθιστά ανίκανο να εκτελεί τα καθήκοντα του και να ασκεί τις εξουσίες και αρμοδιότητες του για το υπόλοιπο της θητείας του·
- (ii) συμπεριφέρεται ανάρμοστα ή ενεργεί αμελώς κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή την άσκηση των εξουσιών και αρμοδιοτήτων του·
- (iii) συμπεριφέρεται κατά τρόπο ασυμβίβαστο προς την υποχρέωση του να μην έχει οποιοδήποτε άμεσο ή έμμεσο συγκρουόμενο συμφέρον με οποιοδήποτε από τους σκοπούς του παρόντος Νόμου.
- (iv) έχει, πριν από το διορισμό του, παραλείψει να αποκαλύψει στοιχείο ή γεγονός το οποίο θα μπορούσε να αποτελέσει κώλυμα στο διορισμό του ως αποτέλεσμα οποιωνδήποτε λόγων που εκτίθενται στο εδάφιο αυτό·
- (v) έχει καταδικαστεί, με απόφαση αρμόδιου δικαστηρίου για ποινικό αδίκημα διαπραχθέν κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου· ή
- (vi) έχει καταδικαστεί με απόφαση αρμόδιου δικαστηρίου για ποινικό αδίκημα που ενέχει έλλειψη τιμιότητας ή ηθική αισχύροτητα.

(2) Μέλος του Συμβουλίου για περίοδο τριών (3) ετών μετά από την παραίτηση, παύση ή αφυπηρέτησή του, δεν θα κατέχει οποιαδήποτε θέση ή δεν θα εργοδοτείται ή δεν θα ενεργεί ως σύμβουλος, όπου είναι δυνατό να χρησιμοποιήσει ή να αποκαλύψει εμπιστευτικές πληροφορίες που απέκτησε κατά την άσκηση των καθηκόντων και εξουσιών του ως μέλους του Συμβουλίου.

Σύγκληση
συνεδρίας και
ψηφοφορία.

7.-(1) (α) Το Συμβούλιο συνεδριάζει σε τακτική συνεδρία τουλάχιστον μια (1) φορά το μήνα.

(β) Έκτακτη συνεδρία δύναται να συγκληθεί με πρωτοβουλία του Προέδρου ή κατόπιν αιτήματος τριών (3) τουλάχιστον μελών αυτού.

(2) Έξι (6) μέλη του Συμβουλίου περιλαμβανομένου του Προέδρου και σε περίπτωση απουσίας αυτού, του Αντιπροέδρου, αποτελούν απαρτία.

(3) Έγκυρες αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία των παρόντων μελών και σε περίπτωση ισοψηφίας ο Πρόεδρος έχει νικώσα ψήφο.

(4) Σε περίπτωση προσωρινής απουσίας ή προσωρινού κωλύματος του Προέδρου, της συνεδρίασης προεδρεύει ο Αντιπρόεδρος.

(5) Τηρούνται συνοπτικά πρακτικά των εργασιών κάθε συνεδρίασης με πλήρη στοιχεία για τις αποφάσεις, τον τρόπο που λήφθηκαν, καθώς επίσης και το σκεπτικό των αποφάσεων.

(6) Τα πρακτικά επικυρώνονται με την έναρξη της επόμενης συνεδρίας του Συμβουλίου και υπογράφονται από τον Πρόεδρο ή τον Αντιπρόεδρο.

Εσωτερική
λειτουργία.

8.-(1) Το Συμβούλιο ρυθμίζει το ίδιο τα θέματα της εσωτερικής λειτουργίας του με εσωτερικούς κανονισμούς.

(2) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (1), η ακολουθητέα διαδικασία στις συνεδρίες του Συμβουλίου και ο τρόπος λήψης αποφάσεων ρυθμίζονται, όπου τούτο κρίνεται αναγκαίο, με κανονισμούς που εκδίδονται με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

Εκπροσώπηση
Συμβουλίου.

9. Το Συμβούλιο δύναται να εκπροσωπεί την Κύπρο τόσο σε τοπικό όσο και σε διεθνές επίπεδο για θέματα της αρμοδιότητάς του.

Νομική
προσωπικότητα
του Συμβουλίου.

10.-(1) Το Συμβούλιο είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου το οποίο ενάγει, ενάγεται και συμβάλλεται ως τέτοιο συμβάλλεται με άλλα μέρη.

(2) Το Συμβούλιο δύναται να κινεί αστικές και ποινικές διαδικασίες εναντίον οποιουδήποτε προσώπου.

(3) Το Συμβούλιο τηρεί δικό του Ταμείο με την επωνυμία «Ταμείο Συμβουλίου», στο οποίο κατατίθενται υποχρεωτικά -

(α) Όλα τα τέλη λειτουργίας που εκδίδονται από το Συμβούλιο·

(β) κάθε χορηγία ή δωρεά που παρέχεται στο Συμβούλιο και κάθε άλλο έσοδο που εισπράττεται δυνάμει του παρόντος Νόμου με την υποχρέωση αυτού να δημοσιεύει όλες τις χορηγίες και δωρεές που λαμβάνει, σε δύο (2) ημερήσιες εφημερίδες και στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας·

(γ) όλα τα έσοδα που προέρχονται από περιουσιακά στοιχεία του Συμβουλίου·

(δ) όλα τα ποσά που προκύπτουν από την επιβολή διοικητικού προστίμου.

(4) Το Ταμείο του Συμβουλίου τελεί υπό την ευθύνη και τη γενική διαχείριση του Συμβουλίου.

(5) Από το Ταμείο του Συμβουλίου δύναται να πληρώνονται -

(α) Τα έξοδα λειτουργίας του Συμβουλίου·

(β) οποιαδήποτε ποσά καθίστανται νομικά πληρωτέα συνεπεία της άσκησης οποιουδήποτε καθήκοντος ή αρμοδιότητας του Συμβουλίου.

(6) Η τήρηση και το περιεχόμενο των λογαριασμών του Συμβουλίου ελέγχεται από τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

Αρμοδιότητες
Συμβουλίου.

11.-(1) Το Συμβούλιο έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- (α) Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων του παρόντος Νόμου και οποιωνδήποτε κανονισμών εκδίδονται δυνάμει αυτού·
- (β) χορηγεί, ανανεώνει και ανακαλεί τις προβλεπόμενες από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου άδειες, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στους σχετικούς κανονισμούς·
- (γ) διασφαλίζει ότι κάθε Μ.Ι.Υ.Α. διαθέτει από ιατρικής άποψης την τεχνογνωσία και την υποδομή σύμφωνα με κριτήρια και πρότυπα που το Συμβούλιο καθορίζει, για να παρέχει υπηρεσίες ιατρικώς υποβοηθούμενης ανθρώπινης αναπαραγωγής·
- (δ) χωρίς επηρεασμό των αρμοδιοτήτων του Εφόρου που προβλέπονται από τις διατάξεις του περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος Ίδρυσης και Λειτουργίας) Νόμου, ρυθμίζει και ελέγχει τη σύσταση και λειτουργία των Μ.Ι.Υ.Α. και ασκεί έλεγχο και εποπτεία σε κάθε Μ.Ι.Υ.Α. που λειτουργεί στη Δημοκρατία με σκοπό τη διασφάλιση της συνεχούς συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του παρόντος Νόμου ή/και των κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού·
- (ε) εισηγείται στον Υπουργό τροποποιήσεις της νομοθεσίας που αφορά την ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή κοινοποιώντας παράλληλα τις προτάσεις και εισηγήσεις του στις Μ.Ι.Υ.Α.
- (στ) εκδίδει Πρωτόκολλα και οτιδήποτε άλλο έχει ως στόχο την προώθηση της ορθής πρακτικής στον τομέα της Ι.Υ.Α. στην Κύπρο·
- (ζ) εκδίδει κατάλληλα ενημερωτικά έντυπα για την κατάλληλη ενημέρωση του κοινού αναφορικά με τα προβλήματα υπογονιμότητας και τις εναλλακτικές μεθόδους τεκνοποίησης μέσω Ι.Υ.Α. στην Κύπρο·
- (η) τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (4) του άρθρου 16, εκδίδει σχετικά πρωτόκολλα συμβουλευτικής, ανάλογα με τη φύση της τεχνικής που θα εφαρμοστεί, τα οποία τόσο το ενδιαφερόμενο ζευγάρι όσο και η μονάδα υποχρεούται να τηρούν·
- (θ) συλλέγει και αρχειοθετεί τα κλινικά αποτελέσματα της δραστηριότητας των Μ.Ι.Υ.Α. και των Κέντρων Ιστών και Κυττάρων που λειτουργούν σύμφωνα με τον περί Προτύπων Ποιότητας και Ασφάλειας (Δωρεά, Προμήθεια, Έλεγχος, Επεξεργασία, Συντήρηση, Αποθήκευση και Διανομή) Ανθρώπινων Ιστών και Κυττάρων Νόμο·
- (ι) παρακολουθεί και καταγράφει τις επιστημονικές και τις κοινωνικές εξελίξεις στον τομέα της Ι.Υ.Α.·
- (ια) υποβάλλει ετήσια έκθεση στον Υπουργό Υγείας·
- (ιβ) καθορίζει σε Πρωτόκολλο τον μέγιστο αριθμό των κύκλων θεραπείας στους οποίους δύναται να υποβληθεί το ίδιο πρόσωπο.
- (ιγ) επιβάλλει διοικητικά πρόστιμα σε πρόσωπα ή Μ.Ι.Υ.Α., σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του παρόντος Νόμου.

Αρχεία και
μητρώα.

138(Ι) του 2001
37(Ι) του 2003
105(Ι) του 2012.

12.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμου, το Συμβούλιο τηρεί τα ακόλουθα αρχεία και μητρώα:

- (α) Μητρώο αδειών λειτουργίας Μ.Ι.Υ.Α.·
- (β) αρχείο των αποτελεσμάτων της εφαρμογής των μεθόδων της Ι.Υ.Α.·
- (γ) απόρρητο αρχείο που να περιέχει τα στοιχεία ταυτοποίησης των δοτών και των ιατρικών τους στοιχείων·
- (δ) μητρώο εμβρύων που:
 - (i) δημιουργήθηκαν με Ι.Υ.Α. και δεν κρυοσυντηρήθηκαν·
 - (ii) δημιουργήθηκαν με Ι.Υ.Α. και κρυοσυντηρήθηκαν·
 - (iii) κρυοσυντηρήθηκαν και καταστράφηκαν·
 - (iv) διατέθηκαν για έρευνα·

(ε) αρχείο σοβαρών, ανεπιθύμητων ή μη αναμενόμενων συμβάντων και αντιδράσεων όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του εδαφίου (2) του άρθρου 38.

(2) Τηρουμένων των διατάξεων του περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμου, η πρόσβαση στα αρχεία και μητρώα των παραγράφων (α) και (β) του εδαφίου (1) επιτρέπεται με άδεια του Συμβουλίου.

(3) Η πρόσβαση στα στοιχεία της παραγράφου (γ) του εδαφίου (1) επιτρέπεται, με άδεια του Συμβουλίου, μόνο στο τέκνο ή στο πρόσωπο που ασκεί τη γονική μέριμνα αυτού, για λόγους σχετικούς με την υγεία του.

(4) Η ενημέρωση του Συμβουλίου για τα αρχεία και μητρώα που αναφέρονται στο εδάφιο (1) γίνεται σε εξαμηνιαία βάση.

(5) Τα αρχεία και μητρώα που αναφέρονται στις παραγράφους (β) μέχρι (ε) του εδαφίου (1) δημιουργούνται από τις Μ.Ι.Υ.Α. και διαβιβάζονται στο Συμβούλιο, ο τρόπος δε τήρησης και το περιεχόμενο των αρχείων και μητρώων που προβλέπονται στο εδάφιο (1) καθώς και ο τρόπος διαβίβασης των πληροφοριών στο Συμβούλιο, ρυθμίζονται με Πρωτόκολλο του Συμβουλίου.

(6) Σε περίπτωση που το Συμβούλιο διαπιστώσει ότι Μ.Ι.Υ.Α., παραλείπει να τηρεί ή/και να διαβιβάζει στο Συμβούλιο τα αρχεία και μητρώα που προβλέπονται στις παραγράφους (β) μέχρι (ε) του εδαφίου (1) επιβάλλει σε αυτή διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις πενήντα χιλιάδες ευρώ (€50.000) και ταυτόχρονα επιβάλλει αναστολή της άδειας λειτουργίας της Μ.Ι.Υ.Α. για έξι (6) μήνες· σε περίπτωση διαπίστωσης δεύτερης παράβασης το Συμβούλιο επιβάλλει οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας της Μ.Ι.Υ.Α.

Προσωπικό
του Συμβουλίου.

13.-(1) Για σκοπούς εκτέλεσης της αναγκαίας διοικητικής, λογιστικής και γραφειακής εργασίας του Συμβουλίου, ο Υπουργός αναθέτει, οποτεδήποτε κριθεί αναγκαίο, σε δημόσιους υπαλλήλους ανάλογα καθήκοντα κατόπιν σχετικής αίτησης του Συμβουλίου.

(2) Οι δημόσιοι υπάλληλοι που εκτελούν εργασία προς όφελος του Συμβουλίου διέπονται από τις εκάστοτε σε ισχύ διατάξεις του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου και αξιολογούνται με βάση τους περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Αξιολόγησης Υπαλλήλων) Κανονισμούς.

1 του 1990
71 του 1991
211 του 1991
27(Ι) του 1994
83(Ι) του 1995
60(Ι) του 1996
109(Ι) του 1996
69(Ι) του 2000
156(Ι) του 2000
4(Ι) του 2001
94(Ι) του 2003
128(Ι) του 2003
183(Ι) του 2003
31(Ι) του 2004
218(Ι) του 2004
68(Ι) του 2005
79(Ι) του 2005
105(Ι) του 2005
96(Ι) του 2006
107(Ι) του 2008
137(Ι) του 2009
194(Ι) του 2011
78(Ι) του 2013
7(Ι) του 2014
21(Ι) του 2014.

Επίσημη
Εφημερίδα
Παράρτημα
Τρίτο (Ι):

29.12.1990
30.4.1993
2.2.1996
3.12.1999
18.7.2008
10.7.2009
15.4.2011.

(3) Η αρμόδια αρχή παρέχει στο Συμβούλιο την αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή και οικονομική στήριξη για τη διεκπεραίωση των εργασιών της.

Προϋπολογισμός. **14.** Στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας περιλαμβάνεται πρόνοια για τις δαπάνες που απαιτούνται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Συμβουλίου.

Υποχρεώσεις των μελών του Συμβουλίου. **15.**-(1) Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους βάσει των διατάξεων του παρόντος Νόμου, υπόκεινται σε υποχρέωση τήρησης εχεμύθειας και τήρησης απορρήτου, το οποίο υφίσταται και μετά τη με οποιοδήποτε τρόπο αποχώρησή τους από το Συμβούλιο.

(2) Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου μπορούν ως μάρτυρες ή πραγματογνώμονες να καταθέτουν στοιχεία που αφορούν αποκλειστικά και μόνο στην τήρηση των διατάξεων του παρόντος Νόμου και των κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού από τα πρόσωπα που υπέχουν υποχρεώσεις με βάση τον παρόντα Νόμο και τους κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει αυτού.

ΜΕΡΟΣ III – ΑΡΧΕΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΗΝ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ

Γενικές αρχές. **16.**-(1) Η ιατρική υποβοήθηση στην ανθρώπινη αναπαραγωγή επιτρέπεται μόνο για να αντιμετωπίζεται η αδυναμία απόκτησης τέκνων με φυσικό τρόπο ή για να αποφεύγεται η μετάδοση στο τέκνο σοβαρής ασθένειας.

(2) Η δωρεά, η προμήθεια, ο έλεγχος, η επεξεργασία, η συντήρηση, η αποθήκευση και η διανομή αναπαραγωγικών ιστών, γαμετών και εμβρύων που προορίζονται για Ι.Υ.Α. στον άνθρωπο γίνεται τηρουμένων των διατάξεων του περί Προτύπων Ποιότητας και Ασφάλειας (Δωρεά, Προμήθεια, Έλεγχος, Επεξεργασία, Αποθήκευση και Διανομή) Ανθρωπίνων Ιστών και Κυττάρων Νόμου και των κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού.

(3) Η χρήση της μεθόδου της προεμφυτευτικής γενετικής διάγνωσης/ελέγχου (pgd/pgs) του εμβρύου επιτρέπεται μόνο αναφορικά με ιατρικές ενδείξεις που καθορίζονται και αναπροσαρμόζονται από Πρωτόκολλο που εκδίδει το Συμβούλιο.

(4) Κάθε ιατρική πράξη που αποβλέπει στην υποβοήθηση της αναπαραγωγής, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, διενεργείται με την έγγραφη συγκατάθεση του ζευγαριού που επιθυμεί να αποκτήσει τέκνο, αφού προηγηθεί η καθορισμένη συμβουλευτική και ενημέρωση αναφορικά:

- (α) Με τις μεθόδους, την ενδεχόμενη επιτυχία και τους πιθανούς κινδύνους από την εφαρμογή των τεχνικών αυτών, το ενδεχόμενο δημιουργίας πλεονασμάτων εμβρύων και τους πιθανούς τρόπους διαχείρισής τους, αποκλεισμένης της περίπτωσης εμπορευματοποίησης·
- (β) με την πιθανότητα να προκύψουν ηθικά διλήμματα, πιθανές επακόλουθες ιατρικές και ψυχολογικές επιπτώσεις μετά την εφαρμογή των τεχνικών, καθώς και κοινωνικές, νομικές και οικονομικές συνέπειες από την εφαρμογή των μεθόδων Ι.Υ.Α.

(5) Κατά την εφαρμογή των μεθόδων Ι.Υ.Α. και συναφών με αυτή τεχνικών πρέπει να λαμβάνεται κυρίως υπόψη το συμφέρον του παιδιού που θα γεννηθεί.

(6) Ο αριθμός των εμβρύων που δημιουργούνται σε κάθε θεραπεία, λαμβανομένου υπόψη του ιατρικού ιστορικού και της ηλικίας κάθε γυναίκας, θα πρέπει να είναι τέτοιος ώστε να εξασφαλίζεται η καλύτερη δυνατή επιτυχία ανά προσπάθεια:

Νοείται ότι, το ζευγάρι διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει γραπτώς από την Μ.Ι.Υ.Α. όπως κατά την εφαρμογή της θεραπείας, μη δημιουργηθούν πλεονάσματα εμβρύων, νοουμένου ότι έχει προηγηθεί η σωστή ενημέρωση του ζευγαριού ότι από τη μη δημιουργία πλεονασμάτων υφίστανται μειωμένες πιθανότητες επίτευξης του επιδιωκόμενου αποτελέσματος.

ΜΕΡΟΣ IV - ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Μέθοδοι Ι.Υ.Α. και συναφείς τεχνικές. **17.**-(1) Μέθοδοι της Ι.Υ.Α. περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

- (α) Τεχνητή σπερματέγχυση και
- (β) εξωσωματική γονιμοποίηση και μεταφορά εμβρύων.

(2) Για σκοπούς του παρόντος Νόμου, τεχνικές συναφείς προς τις παραπάνω μεθόδους περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

- (α) Ενδοσαλπινγική μεταφορά γαμετών·
- (β) ενδοσαλπινγική μεταφορά ζυγωτών·
- (γ) ενδοωαριακή εισαγωγή σπερματοζωαρίου·
- (δ) κρυοσυντήρηση εμβρύων και σπέρματος·
- (ε) υποβοηθούμενη εκκόλαψη·
- (στ) προεμφυτευτική γενετική διάγνωση· και
- (ζ) οποιαδήποτε άλλη μέθοδο ήθελε εγκριθεί από το Συμβούλιο.

Γενικοί
περιορισμοί.

18.-(1) Για σκοπούς του παρόντος Νόμου, απαγορεύεται:

- (α) Η επίμειξη γενετικού υλικού δύο (2) ατόμων του ίδιου φύλου σε οποιοδήποτε στάδιο της Ι.Υ.Α.·
- (β) η εκ των προτέρων δημιουργία εμβρύου in vitro χωρίς την ύπαρξη ζευγαριού αποδέκτη με τη χρήση γαμετών από δύο δότες με σκοπό την διάθεσή τους σε υπογόνιμα ζευγάρια·
- (γ) η τοποθέτηση ζωικών γαμετών ή ζωικών εμβρύων σε γυναίκα·
- (δ) η παραβίαση οποιασδήποτε διάταξης του περί της Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της Αξιοπρέπειας του Ανθρώπου αναφορικά με την εφαρμογή της Βιολογίας και Ιατρικής (Κυρωτικός) και άλλες Συναφείς με την Εφαρμογή της Σύμβασης Διατάξεις Νόμου ,
- (ε) η αντικατάσταση πυρήνα κυττάρου γαμέτη με πυρήνα κυττάρου ανθρώπινου όντος και η επακόλουθη δημιουργία εμβρύου·
- (στ) η διαφοροποίηση της γενετικής δομής κυττάρου ενώ αυτό αποτελεί μέρος εμβρύου εκτός από τις περιπτώσεις που αυτό αποσκοπεί στην ανίχνευση και θεραπεία σοβαρής γενετικής νόσου·
- (ζ) η τοποθέτηση εμβρύου σε ζώο·
- (η) η δημιουργία εμβρύου in vitro για σκοπούς έρευνας·
- (θ) η έρευνα σε έμβρυα in vitro που δημιουργήθηκαν με σκοπό την επίτευξη εγκυμοσύνης με την εφαρμογή μεθόδων Ι.Υ.Α., εκτός από τις περιπτώσεις κατά τις οποίες δημιουργήθηκαν πλεονάσματα εμβρύων που προέκυψαν μετά από θεραπεία Ι.Υ.Α., εφόσον εξασφαλιστεί η συγκατάθεση του ζευγαριού και υπό την προϋπόθεση ότι έχει ληφθεί έγκριση από το Συμβούλιο και την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής.
- (ι) η απόσπαση εμβρυικών βλαστοκυττάρων από έμβρυο για σκοπούς έρευνας εκτός κατόπιν εξασφάλισης ειδικής άδειας του Συμβουλίου·
- (ια) η εισαγωγή ή/και η διακίνηση εμβρύων με σκοπό την εξαγωγή εμβρυικών βλαστοκυττάρων:

Νοείται ότι, επιτρέπεται η εισαγωγή εμβρύων αποθανατοποιημένων βλαστοκυττάρων που δημιουργήθηκαν πριν το έτος 2002 για σκοπούς έρευνας, εφόσον έχει εξασφαλιστεί θετική βιοηθική αξιολόγηση της έρευνας από την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής.

(2) Απαγορεύεται η κλωνοποίηση για αναπαραγωγικούς ή θεραπευτικούς σκοπούς, η δημιουργία ανθρωπίνων εμβρύων ανδρογενετικών ή γυναικογενετικών, χιμαιρών και υβριδίων.

(3) Απαγορεύεται η αφαίρεση και κρυοσυντήρηση ορχικού ιστού και ωοθηκικού ιστού από δότη.

31(III) του 2001.

(4) Απαγορεύεται η επιλογή φύλου, εκτός αν αυτή γίνεται για να αποφευχθεί σοβαρή νόσος του εμβρύου η οποία συνδέεται με το φύλο και σε τέτοια περίπτωση λαμβάνεται η γραπτή έγκριση του Συμβουλίου.

(5) (α) Δότης γαμετών δύναται να δωρίσει γαμέτες μόνο μια φορά και κάθε Μ.Ι.Υ.Α. οφείλει πριν χρησιμοποιήσει τους γαμέτες συγκεκριμένου δότη να επιβεβαιώσει έπειτα από έλεγχο του σχετικού μητρώου, του οποίου η τήρηση προβλέπεται στην παράγραφο (γ) του εδαφίου (1) του άρθρου 12, ότι ο δότης αυτός δεν έχει δωρίσει γαμέτες στο παρελθόν.

(β) Απαγορεύεται η χρήση γαμετών από τον ίδιο δότη σε περισσότερες από μία οικογένειες· σε περίπτωση επίτευξης εγκυμοσύνης από γαμέτες του εν λόγω δότη, οι λοιποί γαμέτες του δότη αυτού τελούν σε αναμονή για μελλοντική χρήση από την ίδια οικογένεια.

(6) Σε περίπτωση που το Συμβούλιο διαπιστώσει παραβίαση των διατάξεων του παρόντος άρθρου από Μ.Ι.Υ.Α., αναστέλλει την άδεια λειτουργίας της για δύο (2) χρόνια και επιβάλλει σε αυτή διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις εκατόν χιλιάδες ευρώ (€100.000) και σε περίπτωση διαπίστωσης δεύτερης παράβασης των διατάξεων του παρόντος άρθρου, το Συμβούλιο επιβάλλει οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας και διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα χιλιάδες ευρώ (€150.000).

(7) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (6), πρόσωπο το οποίο παραβιάζει τις διατάξεις του παρόντος άρθρου διαπράττει ποινικό αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα επτά (7) χρόνια.

Προεμφυτευτική
γενετική
διάγνωση.

19.-(1) Η προεμφυτευτική γενετική διάγνωση διενεργείται μόνο κατ' επιλογήν του ενδιαφερόμενου ζευγαριού το οποίο έχει τύχει προηγουμένως της απαιτούμενης μη καθοδηγητικής γενετικής συμβουλευτικής και με την έγγραφη συγκατάθεσή του, στην οποία αναγράφεται ότι η πραγματοποίηση της συγκεκριμένης ιατρικής πράξης διενεργείται για να διαγνωσθεί αν το έμβρυο είναι φορέας γενετικών ανωμαλιών και αποσκοπεί στο να αποτραπεί η γέννηση νοσούντος τέκνου.

(2) Μ.Ι.Υ.Α. η οποία προβαίνει σε προεμφυτευτική γενετική διάγνωση διαθέτει την αναγκαία τεχνογνωσία και τον απαιτούμενο εξοπλισμό ή συνεργάζεται με αντίστοιχη μονάδα ή εργαστήριο, το οποίο πληροί τις προϋποθέσεις αυτές και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις της οικείας νομοθεσίας.

(3) Μ.Ι.Υ.Α. απαγορεύεται να χρησιμοποιεί πληροφορίες που προήλθαν από την προεμφυτευτική γενετική εξέταση των εμβρύων για επιλογή φύλου εκτός από τις περιπτώσεις κατά τις οποίες με την επιλογή φύλου αποφεύγεται σοβαρή κληρονομική νόσος που σχετίζεται με το φύλο.

(4) Μ.Ι.Υ.Α. δύναται να χρησιμοποιεί πληροφορίες που προήλθαν από την προεμφυτευτική γενετική εξέταση των εμβρύων με σκοπό τη θεραπεία άλλων τέκνων μόνο κατόπιν έγκρισης του Συμβουλίου.

(5) Πρόσωπο, το οποίο προβαίνει σε προεμφυτευτική γενετική διάγνωση κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος άρθρου, διαπράττει ποινικό αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις εκατόν χιλιάδες ευρώ (€100.000).

(6) Σε περίπτωση που το Συμβούλιο διαπιστώσει ότι Μ.Ι.Υ.Α. διενεργεί προεμφυτευτική γενετική διάγνωση κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος άρθρου, επιβάλλει στην Μ.Ι.Υ.Α. διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις εκατόν χιλιάδες ευρώ (€100.000) και αναστέλλει την άδεια λειτουργίας της Μ.Ι.Υ.Α. για ένα (1) χρόνο· σε περίπτωση διαπίστωσης δεύτερης παράβασης, το Συμβούλιο επιβάλλει οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας της Μ.Ι.Υ.Α.

Έρευνα σε
γαμέτες.

20.-(1) Έρευνα επιτρέπεται σε γαμέτες όταν ο σκοπός της έρευνας είναι η απόκτηση σημαντικών γνώσεων για την πρόοδο της Ι.Υ.Α. σε σχέση με την επιτυχή εμφύτευση εμβρύου και τη γέννηση υγιούς παιδιού:

Νοείται ότι, οι γαμέτες αυτοί δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για δημιουργία εμβρύου in vitro.

(2) Η έρευνα που αναφέρεται στο εδάφιο (1) διενεργείται υπό τις εξής προϋποθέσεις:

(α) Έχει ληφθεί έγκριση ερευνητικού πρωτοκόλλου για τη συγκεκριμένη έρευνα από την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής μετά από τη δέουσα βιοηθική και επιστημονική αξιολόγηση:

Νοείται ότι, η Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής δύναται όπου το κρίνει αναγκαίο, να ζητήσει την προηγούμενη ανεξάρτητη επιστημονική αξιολόγηση του ερευνητικού πρωτοκόλλου.

(β) έχει πραγματοποιηθεί προηγουμένως αντίστοιχος πειραματισμός σε ζώα όπου αυτό είναι επιστημονικά εφικτό·

(γ) υπάρχει αναγκαία επιστημονική γνώση, τεχνογνωσία και απαιτούμενος εξοπλισμός στη διάθεση της ερευνητικής ομάδας.

(3) Σε περίπτωση που το Συμβούλιο διαπιστώσει ότι πρόσωπο δημιουργεί έμβρυα για ερευνητικούς σκοπούς ή διενεργεί έρευνα κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος άρθρου, επιβάλλει σε αυτό διοικητικό πρόστιμο μέχρι εκατό χιλιάδες ευρώ (€100.000) και σε περίπτωση διαπίστωσης δεύτερης παράβασης επιβάλλει σε αυτό διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα χιλιάδες ευρώ (€150.000)·

(4) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3), πρόσωπο το οποίο παραβιάζει τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, διαπράττει ποινικό αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα επτά (7) χρόνια.

Προϋποθέσεις
εφαρμογής των
μεθόδων Ι.Υ.Α.

21.-(1) Οι μέθοδοι Ι.Υ.Α. εφαρμόζονται σε ενήλικα πρόσωπα μέχρι την ηλικία φυσικής ικανότητας αναπαραγωγής του υποβοηθούμενου προσώπου.

(2) Ως ηλικία φυσικής ικανότητας αναπαραγωγής της υποβοηθούμενης γυναίκας, θεωρείται το πενήνηκοστό (50) έτος·

Νοείται ότι, το Συμβούλιο δύναται να παραχωρεί εξαιρέσεις ως προς το ως άνω όριο ηλικίας κατόπιν αίτησης των ενδιαφερομένων στην οποία εκτίθενται οι ειδικοί λόγοι για τους οποίους ζητείται η παραχώρηση εξαίρεσης.

(3) Πριν από την υποβολή σε μεθόδους Ι.Υ.Α. διενεργείται υποχρεωτικός εργαστηριακός/βιολογικός έλεγχος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37 του περί Προτύπων Ποιότητας και Ασφάλειας (Δωρεά, Προμήθεια, Έλεγχος, Επεξεργασία, Συντήρηση, Αποθήκευση και Διανομή) Ανθρώπινων Ιστών και Κυττάρων Νόμου, καθώς και υποχρεωτικός εργαστηριακός/βιολογικός έλεγχος για οποιοδήποτε άλλο νόσημα ήθελε καθορισθεί από το Συμβούλιο σε συνεργασία με την αρμόδια αρχή και ακολουθεί γνωστοποίηση για τα επιπρόσθετα αυτά νοσήματα για τα οποία θα πρέπει να διενεργηθεί βιολογικός έλεγχος που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

(4) Σε περίπτωση που τα πρόσωπα που μετέχουν στην εφαρμογή των μεθόδων Ι.Υ.Α. είναι οροθετικοί στον ιό της επίκτητης ανοσολογικής ανεπάρκειας ή άλλων μεταδοτικών ασθενειών ακολουθούνται οι ειδικές οδηγίες του σχετικού Κώδικα Πρακτικής του Συμβουλίου.

(5) Σε περίπτωση που μονήρες άτομο επιθυμεί να αποκτήσει παιδί με μεθόδους Ι.Υ.Α., υποβάλλει αίτηση στο Συμβούλιο, το οποίο εγκρίνει γραπτώς το αίτημα, αφού ικανοποιηθεί ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση συντρέχουν επαρκώς αιτιολογημένοι ιατρικοί ή άλλοι λόγοι που να δικαιολογούν την εφαρμογή Ι.Υ.Α., λαμβανομένου πάντοτε υπόψη του συμφέροντος του παιδιού·

Νοείται ότι, σε περίπτωση αρνητικής απόφασης, το Συμβούλιο ενημερώνει γραπτώς και αιτιολογημένα το ενδιαφερόμενο πρόσωπο.

(6) Πρόσωπο, το οποίο προβαίνει σε εφαρμογή μεθόδων Ι.Υ.Α. κατά παράβαση του ορίου ηλικίας που προβλέπεται στο εδάφιο (2), διαπράττει ποινικό αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει το έναν (1) χρόνο ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις πενήντα χιλιάδες ευρώ (€50.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(7) Πρόσωπο, το οποίο προβαίνει σε εφαρμογή μεθόδων Ι.Υ.Α. χωρίς τον απαιτούμενο βιολογικό έλεγχο ή την άδεια του Συμβουλίου, σύμφωνα με τα εδάφια (3) και (4), διαπράττει ποινικό αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα τρία (3) χρόνια.

(8) Σε περίπτωση που το Συμβούλιο διαπιστώσει ότι πρόσωπο, προβαίνει σε εφαρμογή μεθόδων Ι.Υ.Α. κατά παράβαση του ορίου ηλικίας που προβλέπεται στο εδάφιο (2) επιβάλλει σε αυτό διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις τριάντα χιλιάδες ευρώ (€30.000) και προσωρινή ανάκληση της άδειας λειτουργίας της Μ.Ι.Υ.Α. από τρεις (3) μέχρι έξι (6) μήνες, ενώ σε περίπτωση διαπίστωσης δεύτερης παραβίασης το Συμβούλιο επιβάλλει οριστική ανάκληση της άδειας·

(9) Σε περίπτωση που το Συμβούλιο διαπιστώσει ότι πρόσωπο, προβαίνει σε εφαρμογή Ι.Υ.Α. χωρίς την τήρηση των διατάξεων των εδαφίων (3) και (4) επιβάλλει σε αυτό διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις πενήντα χιλιάδες ευρώ (€50.000).

Παρένθετη
μητρότητα.

22.-(1) Η μεταφορά στο σώμα άλλης γυναίκας εμβρύων ξένων προς την ίδια και η κυοφορία από αυτήν επιτρέπεται με διάταγμα δικαστηρίου που εκδίδεται πριν από την τοποθέτηση των εμβρύων στη μήτρα της παρένθετης μητέρας και εφόσον προηγηθεί η εξασφάλιση σχετικής έγκρισης του Συμβουλίου

καθώς και η σύναψη γραπτής και χωρίς αντάλλαγμα συμφωνίας μεταξύ του ζευγαριού που επιδιώκει να αποκτήσει τέκνο και της γυναίκας που θα το κυοφορήσει, καθώς και του συζύγου της, στην περίπτωση που αυτή είναι έγγαμη.

(2) (α) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (5) του άρθρου 25, η παρένθετη μητέρα δεν είναι γονέας του παιδιού.

(β) Το ζευγάρι που επιδιώκει την απόκτηση τέκνου μέσω παρένθετης μητρότητας είναι οι γονείς του τέκνου που θα γεννηθεί και ως τέτοιοι έχουν όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που η ιδιότητα αυτή συνεπάγεται.

(3) Το ζευγάρι υποχρεούται να παραλάβει το τέκνο αμέσως μετά τη γέννησή του και σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να αρνηθεί να παραλάβει το τέκνο ή να το εγκαταλείψει για οποιοδήποτε λόγο.

(4) Πρόσωπο που απέκτησε τέκνο μέσω παρένθετης μητρότητας και το οποίο αρνείται να το παραλάβει ή το εγκαταλείπει για οποιοδήποτε λόγο διαπράττει ποινικό αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) χρόνια.

(5) Ο αριθμός των εμβρύων που μεταφέρονται στην ενδομήτρια κοιλότητα της παρένθετης μητέρας καθορίζεται στο άρθρο 28.

(6) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ο όρος «αντάλλαγμα» δεν περιλαμβάνει-

(α) την καταβολή των δαπανών που απαιτούνται για την επίτευξη της εγκυμοσύνης, την κυοφορία, τον τοκετό και τη λοχεία·

(β) κάθε θετική ζημιά της κυοφόρου εξαιτίας αποχής της από την εργασία, καθώς και τις αμοιβές για εξαρτημένη εργασία, τις οποίες αποστερήθηκε λόγω απουσίας με σκοπό την επίτευξη της εγκυμοσύνης, και λόγω της κυοφορίας, του τοκετού και της λοχείας.

(7) (α) Το μέγιστο ύψος των καλυπτόμενων δαπανών και η χρονική περίοδος για την οποία καταβάλλονται αποζημιώσεις καθορίζεται με διάταγμα του Υπουργού που εκδίδεται μετά από εισήγηση του Συμβουλίου.

(β) Το ανώτατο ποσό που καθορίζεται στο διάταγμα δεν καλύπτει τα έξοδα τυχόν επιλόχειων επιπλοκών, οι οποίες θα καλύπτονται από το ζευγάρι αφού τεκμηριωθούν κατάλληλα από τους παροχείς των σχετικών ιατρικών υπηρεσιών.

Διαδικασία
ενώπιον
Συμβουλίου Ι.Υ.Α.
για απόκτηση
τέκνου με
παρένθετη
μητέρα.

23.-(1) Το ζευγάρι, το οποίο που επιθυμεί να αποκτήσει παιδί με τη μέθοδο της παρένθετης μητρότητας υποβάλλει αίτηση στο Συμβούλιο για την εξασφάλιση γραπτής έγκρισης.

(2) Ο τύπος της αίτησης καθορίζεται με απόφαση του Συμβουλίου.

(3) Το Συμβούλιο εκδίδει γραπτή έγκριση προκειμένου το ζευγάρι να μπορεί ακολούθως να αιτηθεί στο δικαστήριο την έκδοση διατάγματος παρένθετης μητρότητας, αφού ικανοποιηθεί-

(α) Ότι υπάρχει επαρκής απόδειξη ότι η γυναίκα είναι ιατρικώς αδύνατο να κυοφορήσει·

(β) ότι η γυναίκα που προσφέρεται να κυοφορήσει είναι λαμβανομένης υπόψη της γενικής κατάστασης της υγείας της κατάλληλη για κυοφορία·

(γ) ότι τα ωάρια που θα εμφυτευθούν στην κυοφόρο θα πρέπει να μην ανήκουν στην ίδια, αλλά να προέρχονται είτε από τη γυναίκα που επιθυμεί να αποκτήσει παιδί είτε από δότρια·

(δ) ότι υπογράφηκε γραπτή δήλωση σύμφωνα με την οποία όλα τα εμπλεκόμενα πρόσωπα δέχονται να υποβληθούν στη συγκεκριμένη μέθοδο και ότι δεν έχει συμφωνηθεί οποιοδήποτε οικονομικό αντάλλαγμα·

(ε) ότι τόσο η γυναίκα που επιθυμεί να αποκτήσει παιδί όσο και εκείνη που προτίθεται να κυοφορήσει το παιδί έχουν τη μόνιμη κατοικία ή τη συνήθη νόμιμη διαμονή τους στη Δημοκρατία·

- (στ) για την προηγηθείσα ψυχολογική αξιολόγηση της γυναίκας, η οποία πρόκειται να κυοφορήσει το παιδί, καθώς και του ζευγαριού που επιδιώκει να αποκτήσει παιδί, λαμβάνοντας υπόψη την έκθεση του ειδικού συνεργάτη της Μ.Ι.Υ.Α· και
- (ζ) για τα αποτελέσματα των ιατρικών εξετάσεων που αυτό καθορίζει για τη γυναίκα που πρόκειται να κυοφορήσει το παιδί και το ζευγάρι που επιδιώκει να το αποκτήσει.

Έκδοση
διατάγματος
παρένθετης
μητρότητας.

24.-(1) Για την έκδοση διατάγματος παρένθετης μητρότητας καταχωρείται αίτηση του ζευγαριού ενώπιον του δικαστηρίου, το οποίο εκδίδει το διάταγμα αφού πρώτα ικανοποιηθεί ότι το ζευγάρι που έχει τελέσει νόμιμα γάμο έχει εξασφαλίσει τη γραπτή έγκριση του Συμβουλίου.

(2) Το δικαστήριο κατά την έκδοση διατάγματος παρένθετης μητρότητας, δύναται να θέτει τέτοιους όρους και να δίδει οδηγίες, τις οποίες κρίνει αναγκαίες για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή του διατάγματος και για την επίτευξη των σκοπών για τους οποίους αυτό εκδίδεται.

Γραπτή
συμφωνία
παρένθετης
μητέρας και
ζευγαριού.

25.-(1) Μετά την έκδοση του διατάγματος παρένθετης μητρότητας και πριν τη σύλληψη του εμβρύου για σκοπούς υλοποίησης παρένθετης μητρότητας, συνάπτεται γραπτή συμφωνία μεταξύ αφενός της παρένθετης μητέρας και του συζύγου της, σε περίπτωση που αυτή είναι έγγαμη και αφετέρου του ζευγαριού που έχει τελέσει νόμιμα γάμο και που επιδιώκει την απόκτηση τέκνου.

(2) Η συμφωνία προνοεί κατ' ελάχιστον ότι:

- (α) Η παρένθετη μητέρα δεν θα είναι ο γονέας του παιδιού·
- (β) η παρένθετη μητέρα, με τη γέννηση του παιδιού, θα το παραδώσει αμέσως στο ζευγάρι με το οποίο σύναψε τη συμφωνία·
- (γ) το ζευγάρι που υπέγραψε τη συμφωνία θα είναι οι γονείς του παιδιού·
- (δ) πριν την τοποθέτηση του εμβρύου έχει εκδοθεί εγγυητική επιστολή χρονικής διάρκειας έντεκα (11) μηνών, η οποία καλύπτει τα έξοδα τα εγκυμοσύνης, του τοκετού και της λοχείας για την περίπτωση εκείνη που το ζευγάρι που υπέγραψε τη συμφωνία δεν καλύπτει τα έξοδα παρακολούθησης της εγκυμοσύνης, του τοκετού και της λοχείας περιλαμβανομένων των εξόδων τυχόν επιλόχειων επιπλοκών·
- (ε) κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης θα καλύπτονται τα έξοδα παρακολούθησης της εγκυμοσύνης και ότι μετά από τη γέννηση του παιδιού το ζευγάρι που υπόγραψε θα αναλάβει αμέσως τη φροντίδα του παιδιού και τα έξοδα του τοκετού.

216(Ι) του 1990
60(Ι) του 1995
95(Ι) του 1995
30(Ι) του 1997
60(Ι) του 1997
21(Ι) του 1998
190(Ι) του 2002
203(Ι) του 2004
68(Ι) του 2008.

(3) Σε περίπτωση που ο ένας από το ζευγάρι αποβιώσει, ισχύουν οι διατάξεις του εδαφίου (1) του άρθρου 5 του περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων Νόμου.

(4) Σε περίπτωση που και οι δύο γονείς αποβιώσουν μετά τη σύλληψη του παιδιού, ισχύουν οι διατάξεις του εδαφίου (4) του άρθρου 5 του περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων Νόμου.

(5)(α) Προσβολή της μητρότητας ασκείται μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από τον τοκετό είτε από την τεκμαιρόμενη μητέρα, είτε από την κυοφόρο γυναίκα:

Νοείται ότι η κυοφόρος γυναίκα μπορεί να διεκδικήσει τη μητρότητα μόνο στην περίπτωση που αποδειχθεί ότι το τέκνο κατάγεται βιολογικά από την τελευταία.

(β) Η δικαιούχος ασκεί την προσβολή αυτοπροσώπως ή μέσω του νομίμου αντιπροσώπου της κατόπιν εξασφάλισης σχετικής άδειας από το δικαστήριο.

Διαπραγμάτευση
συμφωνιών
παρένθετης
μητρότητας σε
εμπορική βάση.

26.-(1) Η διαπραγμάτευση συμφωνιών παρένθετης μητρότητας σε εμπορική βάση απαγορεύεται.

(2) Πρόσωπο, το οποίο σε εμπορική βάση:

- (α) Κινεί ή λαμβάνει μέρος σε διαπραγματεύσεις με σκοπό τη σύναψη συμφωνίας παρένθετης μητρότητας·
- (β) προσφέρει ή συμφωνεί να διαπραγματευτεί την σύναψη συμφωνίας παρένθετης μητρότητας·
- (γ) παρέχει οποιαδήποτε πληροφορία με σκοπό τη χρήση της στη σύναψη ή στη διαπραγμάτευση για σύναψη συμφωνίας παρένθετης μητρότητας,

διαπράττει ποινικό αδίκημα που τιμωρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (5).

(3) Πρόσωπο, το οποίο ζητεί από άλλο πρόσωπο να προβεί σε οποιοδήποτε από τις πράξεις που προβλέπονται στα εδάφια (1) και (2) είναι ένοχο ποινικού αδικήματος που τιμωρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (5).

(4) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, πρόσωπο προβαίνει σε πράξη σε εμπορική βάση κατά την έννοια του παρόντος άρθρου αν-

- (α) Λαμβάνει οποιοδήποτε χρηματικό ποσό για την πράξη αυτή·
- (β) προβαίνει σε πράξη ούτως ώστε να λάβει χρηματικό ποσό για τη σύναψη ή τη διενέργεια διαπραγμάτευσης για τη σύναψη συμφωνίας παρένθετης μητρότητας ή την διευκόλυνση σύναψης τέτοιας συμφωνίας.

(5) Πρόσωπο, το οποίο παραβιάζει τις διατάξεις του παρόντος άρθρου διαπράττει ποινικό αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις πενήντα χιλιάδες ευρώ (€50.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

Διαφήμιση
παρένθετης
μητρότητας.

27.-(1) Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται σε κάθε διαφήμιση που περιέχει ένδειξη με οποιοδήποτε τρόπο και αν εκφράζεται ότι-

- (α) Πρόσωπο είναι ή μπορεί να είναι πρόθυμο να συνάψει συμφωνία παρένθετης μητρότητας ή να διαπραγματευθεί ή να διευκολύνει τη σύναψη συμφωνίας παρένθετης μητρότητας· ή
- (β) πρόσωπο ψάχνει για γυναίκα που επιθυμεί να γίνει παρένθετη μητέρα ή για άτομα που θέλουν μια γυναίκα να κυοφορήσει παιδί ως παρένθετη μητέρα.

(2) Ο ιδιοκτήτης ή και εκδότης ή και αρχισυντάκτης εφημερίδας ή περιοδικού που κυκλοφορεί σε έντυπη ή διαδικτυακή ή ηλεκτρονική μορφή και περιέχει διαφήμιση κατά τα διαλαμβανόμενα στο εδάφιο (1) είναι ένοχος ποινικού αδικήματος και τιμωρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (5).

(3) Πρόσωπο το οποίο εκδίδει ή προκαλεί τη δημοσίευση διαφήμισης κατά τα διαλαμβανόμενα στο εδάφιο (1) μέσω οποιοδήποτε τηλεπικοινωνιακού ή/και διαδικτυακού ή/και ηλεκτρονικού συστήματος είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και τιμωρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (5).

(4) Πρόσωπο το οποίο διανέμει ή προκαλεί να διανεμηθεί ή να μεταδοθεί ή να διαδοθεί διαφήμιση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο εδάφιο (1) με οποιοδήποτε τρόπο και το οποίο ως εκ της θέσης ή της ιδιότητάς του είναι αρμόδιο να γνωρίζει το γεγονός αυτό είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και τιμωρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (5).

(5) Πρόσωπο, το οποίο παραβιάζει τις διατάξεις του παρόντος άρθρου διαπράττει ποινικό αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις τριάντα πέντε χιλιάδες ευρώ (€35.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

ΜΕΡΟΣ V – ΔΙΑΘΕΣΗ ΓΑΜΕΤΩΝ

Αριθμός
μεταφερόμενων
ωαρίων και
εμβρύων.

28.-(1) Ο αριθμός των εμβρύων, τα οποία δύναται να μεταφερθούν στην ενδομήτρια κοιλότητα σε περίπτωση εξωσωματικής γονιμοποίησης είναι-

- (α) Έως δύο (2) έμβρυα μέχρι τη συμπλήρωση του 38^{ου} έτους της ηλικίας της γυναίκας, και
- (β) έως τρία (3) έμβρυα για γυναίκες ηλικίας από 39 μέχρι και 50 ετών.

(2) Πρόσωπο, το οποίο παραβιάζει τις διατάξεις του παρόντος άρθρου διαπράττει ποινικό αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) χρόνια ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις εκατό χιλιάδες ευρώ (€100.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

Κρυοσυντήρηση
γενετικού υλικού
ενηλίκων.

29.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του περί Προτύπων Ποιότητας και Ασφάλειας (Δωρεά, Προμήθεια, Έλεγχος, Επεξεργασία, Συντήρηση, Αποθήκευση και Διανομή) Ανθρώπινων Ιστών και Κυττάρων Νόμου, η κρυοσυντήρηση γαμετών και εμβρύων εφαρμόζεται για τη διαφύλαξη και τη μελλοντική χρήση τους σε μεθόδους Ι.Υ.Α.

(2) Η διάρκεια της κρυοσυντήρησης καθορίζεται, κατ' ανώτατο όριο ως εξής:

(α) Σπέρμα και ορχικός ιστός:

- (i) Αν το σπέρμα έχει κατατεθεί από δότη, για περίοδο μέχρι δέκα (10) ετών·
- (ii) αν το σπέρμα ή ο ορχικός ιστός έχει κατατεθεί από άτομο μόνο για μελλοντική προσωπική χρήση στο πλαίσιο εφαρμογής μεθόδων Ι.Υ.Α., για περίοδο μέχρι δέκα (10) ετών.

(β) Ωάρια και ωοθηκικός ιστός:

- (i) Αν το ωάριο έχει κατατεθεί από δώτρια, για περίοδο μέχρι δέκα (10) ετών·
- (ii) αν το ωάριο ή/και ο ωοθηκικός ιστός έχει κατατεθεί μόνο για μελλοντική προσωπική χρήση στο πλαίσιο εφαρμογής μεθόδων Ι.Υ.Α., για περίοδο μέχρι δέκα (10) ετών.

(γ) Έμβρυα τα οποία δημιουργήθηκαν από ζευγάρι στα πλαίσια εφαρμογής των μεθόδων Ι.Υ.Α. για προσωπική χρήση, για περίοδο μέχρι δέκα (10) ετών·

(3) Μονάδες οι οποίες λειτουργούσαν ως κέντρα Ι.Υ.Α. πριν από την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου και είχαν στη φύλαξή τους με τη μέθοδο της κρυοσυντήρησης γαμέτες και έμβρυα συνεχίζουν τη φύλαξή τους για περίοδο μέχρι δέκα (10) ετών από την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου στις περιπτώσεις που υπάρχει η αναγκαία προς τούτο γραπτή συμφωνία των κέντρων Ι.Υ.Α. με τους ενδιαφερομένους:

Νοείται ότι, το Συμβούλιο δύναται να αναπροσαρμόζει την επιτρεπόμενη διάρκεια της περιόδου κρυοσυντήρησης λαμβάνοντας υπόψη επιστημονικές, κοινωνικές ή άλλες αλλαγές, με την έκδοση σχετικού Πρωτοκόλλου.

(4)(α) Η διάρκεια της περιόδου κρυοσυντήρησης γαμετών που καθορίζεται στις υποπαραγράφους (ii) των παραγράφων (α) και (β) του εδαφίου (2), δύναται να παρατείνεται εκ νέου, για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο από δέκα (10) χρόνια, με έγγραφη αίτηση των ατόμων που τα έχουν καταθέσει για προσωπική μελλοντική χρήση προς το σχετικό ίδρυμα ιστών, το οποίο είναι αδειοδοτημένο με βάση τον περί Προτύπων Ποιότητας και Ασφάλειας (Δωρεά, Προμήθεια, Έλεγχος, Επεξεργασία, Συντήρηση, Αποθήκευση και Διανομή) Ανθρώπινων Ιστών, Κυττάρων και Παράγωγων Προϊόντων Νόμο.

(β) Μετά την υποβολή της προβλεπόμενης στην παράγραφο (α) του εδαφίου (4) έγγραφης αίτησης προς το ίδρυμα, αυτό υποβάλλει το σχετικό αίτημα στο Συμβούλιο για λήψη απόφασης.

(5) Η διάρκεια κρυοσυντήρησης εμβρύων που καθορίζεται στην παράγραφο (γ) του εδαφίου (2) δύναται να παραταθεί μία φορά για άλλα πέντε (5) έτη και για την παράταση της διάρκειας φύλαξης απαιτείται κοινή έγγραφη αίτηση του ζευγαριού για χρήση του οποίου δημιουργήθηκε το έμβρυο προς το ίδρυμα ιστών:

Νοείται ότι, σε περίπτωση που το ζευγάρι για το οποίο δημιουργήθηκαν τα έμβρυα επιθυμεί να τερματίσει την κρυοσυντήρηση αυτών των εμβρύων προβαίνει από κοινού σε γραπτή δήλωσή του προς το ίδρυμα ιστών που τα κρυοσυντηρεί, με κοινοποίηση στο Συμβούλιο.

(6) Η δημιουργία εμβρύων στο πλαίσιο νέου κύκλου θεραπείας δεν επιτρέπεται προ της εξαντλήσεως των υπαρχόντων εμβρύων, εφόσον ο αριθμός αυτών είναι επαρκής και αυτά πληρούν τις επιστημονικές και ποιοτικές προδιαγραφές που καθορίζει το Συμβούλιο σε Πρωτόκολλο.

(7) Τηρουμένων των περιορισμών που προβλέπονται στο άρθρο 9 του περί Προτύπων Ποιότητας και Ασφάλειας (Δωρεά, Προμήθεια, Έλεγχος, Επεξεργασία, Συντήρηση, Αποθήκευση και Διανομή) Ανθρώπινων Ιστών και Κυττάρων Νόμου και επεκτεινομένων αυτών στις περιπτώσεις δημιουργίας εμβρύων in vitro, η κρυοσυντήρηση γαμετών και εμβρύων πραγματοποιείται μόνο κατόπιν έγγραφης συγκατάθεσης των προσώπων που τα καταθέτουν:

Νοείται ότι, σε περίπτωση που τα πρόσωπα αυτά αποτελούν ζευγάρι, απαιτείται η έγγραφη συγκατάθεση και των δυο συζύγων ή συντρόφων ανάλογα με την περίπτωση.

(8) Η χρήση κρυοσυντηρημένων εμβρύων επιτρέπεται για περίοδο από έξι (6) μέχρι δεκαοκτώ (18) μήνες μετά το θάνατο του προσώπου στο οποίο ανήκουν τα έμβρυα νοουμένου ότι υπάρχει γραπτή συγκατάθεση του προσώπου αυτού, η οποία είχε δοθεί πριν το θάνατό του και έχει ληφθεί σχετική έγκριση από το Συμβούλιο.

(9) Πρόσωπο, το οποίο παραβιάζει τις διατάξεις του παρόντος άρθρου διαπράττει ποινικό αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα επτά (7) χρόνια ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα χιλιάδες ευρώ (€150.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(10) Σε περίπτωση που το Συμβούλιο διαπιστώσει ότι Μ.Ι.Υ.Α., παραβιάζει τις διατάξεις του παρόντος άρθρου επιβάλλει σε αυτή διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις εκατόν χιλιάδες ευρώ (€100.000).

Κρυοσυντήρηση
γενετικού υλικού
ανηλίκων.

30.-(1) Η κρυοσυντήρηση γαμετών προερχόμενων από ανήλικα πρόσωπα επιτρέπεται μόνο για αποδεδειγμένα ιατρικούς σκοπούς και μόνο για αυτόλογη χρήση και μετά από πλήρη ενημέρωση η οποία γίνεται κατά τρόπο που να ανταποκρίνεται στην ηλικία και το βαθμό ωριμότητας του παιδιού, όπως καθορίζεται σε Κανονισμούς και στην περίπτωση αυτή απαιτείται η τήρηση των ακόλουθων όρων:

- (α) Η λήψη της γραπτής συγκατάθεσης του ανήλικου προσώπου ηλικίας δεκαπέντε (15) ετών και άνω ως η πρωταρχική συγκατάθεση που πρέπει να δίνεται, πριν την παραχώρηση συγκατάθεσης από τους γονείς και ανεξάρτητα από αυτήν·
- (β) η εξασφάλιση της έγγραφης συγκατάθεσης και των δύο γονέων έστω και αν μόνον ο ένας εκ των δύο έχει την επιμέλεια του ανήλικου·
- (γ) η εξασφάλιση ψυχολογικής υποστήριξης του ανήλικου από ψυχολόγο, ο οποίος εκδίδει ανάλογη βεβαίωση ότι ο ανήλικος έλαβε την αναγκαία ψυχολογική υποστήριξη πριν από τη λήψη των γαμετών:

Νοείται ότι, ανεξάρτητα από τις πιο πάνω διατάξεις ψυχολογική στήριξη από ψυχολόγο προς το παιδί, παρέχεται καθόλη τη διάρκεια της διαδικασίας καθώς και μετά τη λήψη των γαμετών·

- (δ) για τα ανήλικα πρόσωπα ηλικίας κάτω των δεκαπέντε (15) ετών, λαμβάνεται σοβαρά υπόψη η γνώμη του παιδιού ως αποφασιστικού παράγοντα, η δε σημασία της γνώμης του αυξάνεται ανάλογα με την ηλικία ή/και το βαθμό ωριμότητάς του πριν την παραχώρηση συγκατάθεσης από τους γονείς, αλλά και ανεξάρτητα από αυτή·
- (ε) σε περίπτωση που η βούληση του ανήλικου προσώπου άνω των δεκαπέντε (15) ετών διαφέρει από αυτή των γονέων του, τότε υπερισχύει η άποψη του παιδιού, εκτός εάν οι ικανότητες του παιδιού και ο βαθμός ωριμότητάς του δεν είναι τέτοια που αντικειμενικά να διασφαλίζουν το συμφέρον του:

Νοείται ότι, το κατά πόσο οι ικανότητες του παιδιού και ο βαθμός ωριμότητάς του είναι τέτοια που αντικειμενικά να διασφαλίζουν το συμφέρον του κρίνεται κατά περίπτωση από τον ψυχολόγο που παρέχει την ψυχολογική υποστήριξη και ο οποίος υποβάλλει σχετική έκθεση στο Συμβούλιο·

- (στ) Σε περίπτωση που η βούληση του ανήλικου προσώπου ηλικίας κάτω των δεκαπέντε (15) ετών διαφέρει από αυτή των γονέων του και οι ικανότητες του παιδιού και ο βαθμός ωριμότητάς του είναι τέτοια που αντικειμενικά να διασφαλίζουν το συμφέρον του, τότε η απόφαση λαμβάνεται από το Συμβούλιο, στο οποίο το παιδί έχει το δικαίωμα να εκφράσει τις απόψεις του.

- (ζ) Η συγκατάθεση των προσώπων που αναφέρονται στο εδάφιο (1) δίδεται ύστερα από λεπτομερή ενημέρωσή τους και τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 9 του περί Προτύπων Ποιότητας και Ασφάλειας (Δωρεά, Προμήθεια, Έλεγχος, Επεξεργασία, Συντήρηση, Αποθήκευση και Διανομή) Ανθρώπινων Ιστών και Κυττάρων Νόμου και οπωσδήποτε πριν από την έναρξη του κύκλου θεραπείας στην έγγραφη συγκατάθεσή τους, τα εν λόγω πρόσωπα οφείλουν να δηλώσουν τον τρόπο διαχείρισης των κρυοσυντηρημένων γαμετών και των εμβρύων όπως προβλέπεται στο εδάφιο (1) του άρθρου 29.

(2) Οι πρόνοιες των εδαφίων (1) έως (4) του άρθρου 29 εφαρμόζονται και στην περίπτωση της κρυοσυντήρησης γενετικού υλικού ανηλίκων.

(3) Πρόσωπο, το οποίο παραβιάζει τις διατάξεις του παρόντος άρθρου διαπράττει ποινικό αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα επτά (7) χρόνια ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα χιλιάδες ευρώ (€150.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(4) Σε περίπτωση που το Συμβούλιο διαπιστώσει ότι Μ.Ι.Υ.Α., παραβιάζει τις διατάξεις του παρόντος άρθρου επιβάλλει σε αυτή διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις εκατόν χιλιάδες ευρώ (€100.000).

Δήλωση
προσώπων
για διαχείριση
γαμέτη και
εμβρύων.

31.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του περί Προτύπων Ποιότητας και Ασφάλειας (Δωρεά, Προμήθεια, Έλεγχος, Επεξεργασία, Συντήρηση, Αποθήκευση και Διανομή) Ανθρώπινων Ιστών και Κυττάρων Νόμου, το ζευγάρι που προσφεύγει σε Ι.Υ.Α., αφού ενημερωθεί πλήρως για τις νομικές και κοινωνικές συνέπειες σε σχέση με τη διαχείριση πλεοναζόντων εμβρύων, παρέχει από κοινού τη συγκατάθεσή του δηλώνοντας ενυπόγραφα στον ιατρό ή τον υπεύθυνο της Μ.Ι.Υ.Α., πριν από την έναρξη της σχετικής διαδικασίας, κατά πόσο επιθυμεί τα κρυοσυντηρημένα έμβρυα, που δεν θα χρησιμεύσουν στην τεκνοποίησή του, μετά την πάροδο του μεγίστου χρόνου κρυοσυντήρησης όπως αυτός καθορίζεται στο άρθρο 29:

(α) Να καταστραφούν·

(β) να διατεθούν για έρευνα, εφόσον υπάρχει εγκεκριμένο ερευνητικό πρωτόκολλο από την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής.

(2) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (5) του άρθρου 18 σε περίπτωση ασυμφωνίας των ζευγαριών το Συμβούλιο αναλαμβάνει με απόφασή του τη διαχείριση των εμβρύων:

Νοείται ότι, σε περίπτωση που τέτοια ασυμφωνία διαρκεί πέρα των δυο (2) ετών, το Συμβούλιο αποφασίζει τη διάθεση για έρευνα ή την καταστροφή των εμβρύων.

Διάθεση
γαμετών και
εμβρύων.

32.-(1) Επιτρέπεται η διάθεση γαμετών και εμβρύων με σκοπό την υποβοήθηση στην απόκτηση τέκνου με μεθόδους Ι.Υ.Α.

(2) Απαγορεύεται έναντι αμοιβής οποιαδήποτε διάθεση ή αγορά ή χρήση γαμετών και εμβρύων προερχόμενων από δότη.

(3) Για τους σκοπούς του άρθρου αυτού, αμοιβή δεν συνιστά η καταβολή των δαπανών που είναι απαραίτητες για τη λήψη και την κρυοσυντήρηση των γαμετών και οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

(α) Τις ιατρικές, εργαστηριακές και νοσηλευτικές δαπάνες πριν, κατά και μετά τη λήψη των γαμετών·

(β) τα έξοδα της μετακίνησης, διαμονής και διατροφής του δότη· και

(γ) κάθε απώλεια εσόδων του δότη εξαιτίας της αποχής του από την εργασία του, τα οποία αποδεδειγμένα στερήθηκε για την προετοιμασία και πραγματοποίηση της λήψης των γαμετών.

(4) Πρόσωπο, το οποίο παραβιάζει τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και/ή ενεργεί κατά τρόπο που να ωθεί στην παραβίαση των εν λόγω διατάξεων, διαπράττει ποινικό αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα επτά (7) χρόνια ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα χιλιάδες ευρώ (€150.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(5) Σε περίπτωση που το Συμβούλιο διαπιστώσει ότι πρόσωπο, παραβιάζει τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και/ή ενεργεί κατά τρόπο που να ωθεί άλλο πρόσωπο στην παραβίαση των

διατάξεων του παρόντος άρθρου, επιβάλλει σε αυτό διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις εκατόν χιλιάδες ευρώ (€100.000).

(6) Μ.Ι.Υ.Α. τηρεί λεπτομερές μητρώο και αποδείξεις για τα ποσά που καταβάλλει στους δότες γαμετών όπως αυτά καθορίζονται στο εδάφιο (3) και είναι διαθέσιμα από τη Μ.Ι.Υ.Α. για έλεγχο από τους επιθεωρητές.

(7) Η διάθεση γαμέτη διενεργείται αφού προηγηθεί η συγκατάθεση του δότη στον ορισμένο από το Συμβούλιο τύπο, ο οποίος καθορίζεται σε Πρωτόκολλο σε περίπτωση που οι δότες είναι έγγαμοι απαιτείται και η έγγραφη συγκατάθεση του/της συζύγου.

(8) Η διάθεση γαμετών είναι ελεύθερα ανακλητή πριν τη χρησιμοποίηση των γαμετών και στην περίπτωση αυτή οι δότες υποχρεούνται να δηλώνουν εγγράφως κατά πόσο επιθυμούν, οι γαμέτες-

(α) Να χρησιμοποιηθούν από τους ιδίους, οπότε υποχρεούνται να καλύψουν τις σχετικές δαπάνες· ή

(β) να καταστραφούν.

(9) Το Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τον καθορισμό και την αναπροσαρμογή του ανώτατου ορίου αποζημίωσης ανά δότη ή δότρια λαμβανομένου υπόψη του βιοτικού επιπέδου και του κόστους ζωής στη Δημοκρατία, καθώς και του ύψους κατ' αναλογίαν καταβαλλόμενων αποζημιώσεων σε κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΜΕΡΟΣ VI – ΔΟΤΕΣ

Δότες.

33.-(1) Η ταυτότητα-

(α) Του δότη ή του ζευγαριού που έχει προσφέρει τους γαμέτες ή τα έμβρυα δεν γνωστοποιείται στο ζευγάρι που επιθυμεί να αποκτήσει τέκνο· και

(β) του τέκνου και των γονέων του, δεν γνωστοποιείται στο δότη γαμετών ή εμβρύων.

(2) Ιατρικές πληροφορίες που αφορούν τον δότη είναι εμπιστευτικές και φυλάσσονται με απόλυτη μυστικότητα στις Μ.Ι.Υ.Α και σε κωδικοποιημένη μορφή στο Συμβούλιο στο αρχείο δοτών που προβλέπεται στην παράγραφο (γ) του εδαφίου (1) του άρθρου 12 και πρόσβαση στο αρχείο αυτό επιτρέπεται μόνο στο τέκνο για λόγους σχετικούς με την υγεία του και μετά από έγκριση του Συμβουλίου.

(3) Πρόσωπο, το οποίο αποκαλύπτει καθ' οιονδήποτε τρόπο την ταυτότητα του δότη ή του λήπτη γαμέτη ή εμβρύου, κατά παράβαση των εδαφίων (1) και (2), διαπράττει ποινικό αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα επτά (7) χρόνια ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα χιλιάδες ευρώ (€150.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(4) Ο δότης πρέπει να είναι ενήλικας με πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα.

(5) Σε περίπτωση διάθεσης σπέρματος, ο δότης πρέπει να μην έχει συμπληρώσει το τεσσαρακοστό πέμπτο (45^ο) έτος της ηλικίας του και σε περίπτωση διάθεσης ωαρίων, η δότρια πρέπει να μην έχει συμπληρώσει το τριακοστό πέμπτο (35^ο) έτος της ηλικίας της:

Νοείται ότι, η χρήση δότη μεγαλύτερης ηλικίας από την προβλεπόμενη στο εδάφιο (5) επιτρέπεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις, οι οποίες πρέπει να περιγράφονται και να δικαιολογούνται στα αρχεία της Μ.Ι.Υ.Α. και κατόπιν έγκρισης του Συμβουλίου.

(6) Πρόσωπο, το οποίο προβαίνει σε εφαρμογή μεθόδων Ι.Υ.Α. κατά παράβαση του ορίου ηλικίας που προβλέπεται στο εδάφιο (5), διαπράττει ποινικό αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις εβδομήντα πέντε χιλιάδες ευρώ (€75.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(7) Σε περίπτωση που το Συμβούλιο διαπιστώσει ότι πρόσωπο, προβαίνει σε εφαρμογή μεθόδων Ι.Υ.Α. κατά παράβαση του ορίου ηλικίας που προβλέπεται στο εδάφιο (5) , επιβάλλει σε αυτό διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις εβδομήντα πέντε χιλιάδες ευρώ (€75.000) και προσωρινή ανάκληση της άδειας λειτουργίας της Μ.Ι.Υ.Α. από τρεις (3) μέχρι έξι (6) μήνες· σε περίπτωση διαπίστωσης δεύτερης παράβασης το Συμβούλιο επιβάλλει οριστική ανάκληση της άδειας·

(8) Πρόσωπο γίνεται δεκτό ως δότης μόνο αφού υποβληθεί στην καθορισμένη σε Πρωτόκολλο του Συμβουλίου κλινική/ψυχολογική αξιολόγηση που διενεργείται στη Μονάδα και διαπιστωθεί ότι δεν πάσχει από οποιοδήποτε κληρονομικό, γενετικό ή μεταδοτικό νόσημα περιλαμβανομένων και αυτών που προβλέπονται στο Παράρτημα IV του περί Προτύπων Ποιότητας και Ασφάλειας (Δωρεά, Προμήθεια, Έλεγχος, Επεξεργασία, Συντήρηση, Αποθήκευση και Διανομή) Ανθρώπινων Ιστών και Κυττάρων Νόμο:

Νοείται ότι, κανένας δότης δεν υποβάλλεται σε οποιαδήποτε γενετική εξέταση, παρά μόνο αφού τύχει κατάλληλης μη καθοδηγητικής γενετικής συμβουλευτικής από ειδικούς γενετικούς συμβούλους και παράσχει τη γραπτή συγκατάθεσή του.

(9) Απαγορεύεται η χρήση νωπού σπέρματος ή ωαρίου που προέρχεται από δότη χωρίς τον προηγούμενο εργαστηριακό έλεγχο.

(10) Σε περίπτωση που το Συμβούλιο διαπιστώσει ότι Μ.Ι.Υ.Α. προβαίνει σε χρήση γαμετών και εμβρύων μέσα στα πλαίσια εφαρμογής μεθόδων Ι.Υ.Α. χωρίς τον αναγκαίο κλινικό και εργαστηριακό έλεγχο ή χρησιμοποιεί νωπό σπέρμα ή ωάρια δότη κατά παράβαση των εδαφίων (8) ή/και (9) του παρόντος άρθρου, επιβάλλει σε αυτή διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις εβδομήντα χιλιάδες ευρώ (€70.000).

(11) Πρόσωπο, το οποίο προβαίνει σε χρήση γαμετών και εμβρύων που έχουν διατεθεί μέσα στα πλαίσια εφαρμογής μεθόδων Ι.Υ.Α. χωρίς τον αναγκαίο κλινικό και εργαστηριακό έλεγχο ή χρησιμοποιεί νωπό σπέρμα ή ωάρια δότη, κατά παράβαση των εδαφίων (8) ή/και (9) του παρόντος άρθρου, διαπράττει ποινικό αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) χρόνια ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα χιλιάδες ευρώ (€150.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(12) Το ζευγάρι μετά από συμβουλευτική διαδικασία δικαιούται να επιλέξει το δότη που θα χρησιμοποιήσει, χωρίς να αποκαλύπτεται σε αυτό η ταυτότητά του.

(13) Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 18, το ζευγάρι μετά από συμβουλευτική διαδικασία δικαιούται να επιλέξει το έμβρυο που θα χρησιμοποιήσει χωρίς να αποκαλύπτεται η ταυτότητα των δωτών που χρησιμοποιήθηκαν για τη δημιουργία του.

(14) Κατά την επιλογή των γαμετών από την Μ.Ι.Υ.Α., λαμβάνεται ιδίως υπόψη, η ομάδα αίματος στο σύστημα ABO και Rhesus και υπογράφεται έγγραφη δήλωση από τον διευθυντή της Μ.Ι.Υ.Α. ότι οι παράγοντες αυτοί λήφθηκαν υπόψη από την Μ.Ι.Υ.Α. κατά την επιλογή των γαμετών.

(15) Απαγορεύεται η λήψη γαμετών ή εμβρύων για σκοπούς Ι.Υ.Α. από κλινικώς νεκρά πρόσωπα ή θανόντες.

(16) Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 31, έμβρυα που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί για Ι.Υ.Α. μέχρι τη δέκατη τέταρτη ημέρα (14) από τη γονιμοποίηση καταστρέφονται υποχρεωτικά, χωρίς να υπολογίζεται ο ενδιάμεσος χρόνος κρυοσυντήρησής τους.

(17) Πρόσωπο, το οποίο χρησιμοποιεί γαμέτες ή έμβρυα από θανόντα ή από κλινικώς νεκρό πρόσωπο, κατά παράβαση των διατάξεων του εδαφίου (15) του παρόντος άρθρου, διαπράττει ποινικό αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) χρόνια ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα χιλιάδες ευρώ (€150.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(18) Σε περίπτωση που το Συμβούλιο διαπιστώσει ότι πρόσωπο χρησιμοποιεί γαμέτη ή έμβρυο από θανόντα ή κλινικώς νεκρό πρόσωπο κατά παράβαση των διατάξεων του εδαφίου (15) του παρόντος άρθρου, επιβάλλει σε αυτό διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις εκατό χιλιάδες ευρώ (€100.000).

(19) Απαγορεύεται η μεταφορά εμβρύων που δημιουργήθηκαν με σπερματοζωάρια ή ωάρια πέραν του ενός προσώπου κατά τη διάρκεια του ίδιου κύκλου θεραπείας.

(20) Πρόσωπο, το οποίο χρησιμοποιεί γαμέτες από περισσότερους του ενός δότη κατά τη διάρκεια του ίδιου κύκλου θεραπείας, κατά παράβαση του εδαφίου (19) διαπράττει ποινικό αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) χρόνια ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις διακόσιες πενήντα χιλιάδες ευρώ (€250.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(21) Σε περίπτωση που το Συμβούλιο διαπιστώσει ότι πρόσωπο χρησιμοποιεί γαμέτες από περισσότερους του ενός δότη κατά τη διάρκεια του ίδιου κύκλου θεραπείας, επιβάλλει σε αυτό διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις εκατόν χιλιάδες ευρώ (€100.000).

ΜΕΡΟΣ VII - ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥ ΙΣΤΟΥ, ΓΑΜΕΤΗ Ή ΕΜΒΡΥΟΥ

Διακίνηση
ανθρώπινου
αναπαραγωγικού
ιστού, γαμέτη ή
εμβρύου.

34.-(1) Η διακίνηση ανθρώπινου αναπαραγωγικού ιστού, γαμέτη ή/και εμβρύου από και προς άλλα κράτη μέλη, καθώς και από και προς τρίτη χώρα διεξάγεται τηρουμένων των διατάξεων του περί Προτύπων Ποιότητας και Ασφάλειας (Δωρεά, Προμήθεια, Έλεγχος, Επεξεργασία, Συντήρηση, Αποθήκευση και Διανομή) Ανθρωπίνων Ιστών και Κυττάρων Νόμου.

(2) Απαγορεύεται η εισαγωγή, η δημιουργία και η διακίνηση στη Δημοκρατία ανθρώπινου αναπαραγωγικού ιστού, γαμέτη και εμβρύου τα οποία προέρχονται από κλωνοποίηση.

(3) Απαγορεύεται η εισαγωγή, η δημιουργία και/ή η διακίνηση στη Δημοκρατία ανδρογενετικών και γυναικογενετικών εμβρύων καθώς επίσης υβριδίων και χιμαιρών.

(4) Πρόσωπο, το οποίο παραβιάζει τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, διαπράττει ποινικό αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα επτά (7) χρόνια ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα χιλιάδες ευρώ (€150.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(5) Σε περίπτωση που το Συμβούλιο διαπιστώσει ότι πρόσωπο παραβιάζει τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, επιβάλλει σε αυτό διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις εκατό χιλιάδες ευρώ (€100.000) και σε περίπτωση διαπίστωσης δεύτερης παράβασης επιβάλλει σε αυτό διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα χιλιάδες ευρώ (€150.000).

Ιχνηλασιμότητα.

35. Τηρουμένων των διατάξεων του περί Προτύπων Ποιότητας και Ασφάλειας (Δωρεά, Προμήθεια, έλεγχος, Επεξεργασία, Συντήρηση, Αποθήκευση και Διανομή) Ανθρωπίνων Ιστών και Κυττάρων Νόμου, η διακίνηση ανθρώπινου αναπαραγωγικού ιστού, γαμέτη και εμβρύου γίνεται υπό συνθήκες οι οποίες εξασφαλίζουν την ιχνηλασιμότητα του ως άνω γενετικού υλικού, από τον δότη έως τον λήπτη και το αντίστροφο και τηρούνται τα σχετικά στοιχεία από τις Μ.Ι.Υ.Α. και τα ιδρύματα ιστών σε ειδικό αρχείο σύμφωνα με κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος Νόμου.

ΜΕΡΟΣ VIII - ΜΟΝΑΔΕΣ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ
ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΙΣΤΩΝ

Ίδρυση και
λειτουργία
Μ.Ι.Υ.Α.

36.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος Ίδρυσης και Λειτουργίας) Νόμου και του περί Προτύπων Ποιότητας και Ασφάλειας (Δωρεά, Προμήθεια, Έλεγχος, Επεξεργασία, Συντήρηση, Αποθήκευση και Διανομή) Ανθρωπίνων Ιστών και Κυττάρων Νόμου, κανένα πρόσωπο δεν λειτουργεί ή διευθύνει στην Δημοκρατία Μ.Ι.Υ.Α. όπου διεξάγονται οι μέθοδοι και οι συναφείς τεχνικές που προβλέπονται στον παρόντα Νόμο εκτός αν έχει άδεια λειτουργίας Μ.Υ.Ι.Α. από το Συμβούλιο.

(2) Τηρουμένων των διατάξεων του περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος Ίδρυσης και Λειτουργίας) Νόμου και του περί Προτύπων Ποιότητας και Ασφάλειας (Δωρεά, Προμήθεια, Έλεγχος, Επεξεργασία, Συντήρηση, Αποθήκευση και Διανομή) Ανθρωπίνων Ιστών και Κυττάρων Νόμου, έξι (6) μήνες μετά την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου, καμία Μ.Ι.Υ.Α. δεν διακινεί ανθρώπινο παραγωγικό ιστό, γαμέτη και έμβρυο δυνάμει του άρθρου 34, εκτός αν έχει σχετική άδεια από το Συμβούλιο.

(3) Το Συμβούλιο εκδίδει άδεια λειτουργίας σε Μ.Ι.Υ.Α., κατόπιν υποβολής σε αυτό αίτησης στον καθορισμένο από το Συμβούλιο τύπο, αφού καταβληθεί το καθορισμένο από το Συμβούλιο τέλος, και εφόσον ικανοποιηθεί ότι η Μ.Ι.Υ.Α.-

(α) Κατέχει τις απαιτούμενες από τον Έφορο άδειες σε περίπτωση που η μονάδα δεν λειτουργεί σε ιδιωτικό νοσηλευτήριο τότε υποβάλλει στο Συμβούλιο για έγκριση τα στοιχεία που απαιτούνται να πληρούν οι Μονάδες Τεχνητής Αναπαραγωγής με βάση τον περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος Ίδρυσης και Λειτουργίας) Νόμο.

(β) διαθέτει την ελάχιστη στελέχωση όπως ορίζεται στο εδάφιο (6).

(γ) κατέχει την απαιτούμενη από τον περί Προτύπων Ποιότητας και Ασφάλειας (Δωρεά, Προμήθεια, Έλεγχος, Επεξεργασία, Συντήρηση, Αποθήκευση και Διανομή) Ανθρώπινων Ιστών και Κυττάρων Νόμο, άδεια λειτουργίας σε περίπτωση που λειτουργεί ή προτίθεται να λειτουργήσει και ως ίδρυμα ιστών.

(4) Η άδεια χορηγείται στη Μ.Ι.Υ.Α., η οποία μεριμνά ώστε η σχετική άδεια λειτουργίας να είναι συνεχώς αναρτημένη σε περίοπτο μέρος του υποστατικού.

(5) Η άδεια λειτουργίας της Μ.Ι.Υ.Α. ισχύει για περίοδο τριών (3) ετών και δύναται να ανανεώνεται για ίσο χρόνο, εφόσον διαπιστωθεί από το Συμβούλιο ότι εξακολουθούν να τηρούνται οι όροι της άδειας λειτουργίας.

(6) Τηρουμένων των διατάξεων του περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων Νόμου, η ελάχιστη στελέχωση για κάθε Μ.Ι.Υ.Α. είναι η ακόλουθη:

- (α) Ένας ιατρός μαιευτήρας-γυναικολόγος, με τουλάχιστον διετή πείρα στο γνωστικό αντικείμενο της Ι.Υ.Α. σε αναγνωρισμένο κέντρο της Κύπρου ή του εξωτερικού, ως Ιατρικός Διευθυντής:

Νοείται ότι, αδειούχος ιατρός είτε με τουλάχιστο πενταετή πείρα στα θέματα της Ανθρώπινης Αναπαραγωγής είτε Μαιευτήρας Γυναικολόγος με εκπαίδευση τουλάχιστο για δύο χρόνια στο γνωστικό αντικείμενο της Ι.Υ.Α. μπορεί να θεωρηθεί ως Ιατρικός Διευθυντής Μ.Ι.Υ.Α.

- (β) ένας πτυχιούχος πανεπιστημιακής εκπαίδευσης βιοϊατρικών επιστημών με εξειδίκευση στην εμβρυολογία, με τουλάχιστον διετή πείρα στο γνωστικό αντικείμενο της Ι.Υ.Α. σε αναγνωρισμένο κέντρο της Κύπρου ή του εξωτερικού, ως Εργαστηριακός Διευθυντής.

- (γ) ένας εγγεγραμμένος νοσηλευτής ή εγγεγραμμένη μαία με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος σε ισχύ με βάση τον περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Νόμο, με τουλάχιστον διετή πείρα στο γνωστικό αντικείμενο της Ι.Υ.Α.:

218(Ι) του 1988
131(Ι) του 1991
154(Ι) του 2003
217(Ι) του 2004
249(Ι) του 2004
30(Ι) του 2006
43(Ι) του 2009
122(Ι) του 2011
1(Ι) του 2012.

Νοείται ότι, σε περίπτωση που η Μ.Ι.Υ.Α. εφαρμόζει μεθόδους που απαιτούν αναισθησία, υποχρεούται να υποδείξει και έναν συνεργαζόμενο με αυτήν ιατρό αναισθησιολόγο.

(7) Οι όροι, οι προϋποθέσεις καθώς και η διαδικασία χορήγησης, τροποποίησης, ανανέωσης, αναστολής, αποκατάστασης και ανάκλησης άδειας, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια καθορίζονται από την αρμόδια αρχή μετά από εισήγηση του Συμβουλίου μέσω Κανονισμών που εκδίδονται με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

(8) Σε περίπτωση που το Συμβούλιο διαπιστώσει ότι Μ.Ι.Υ.Α. παραβιάζει τις διατάξεις του παρόντος άρθρου επιβάλλει σε αυτή διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις εκατόν χιλιάδες ευρώ (€100.000).

(9) Πρόσωπο, το οποίο παραβιάζει τις διατάξεις του εδαφίου (1) του παρόντος άρθρου, διαπράττει ποινικό αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα τρία (3) χρόνια ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα χιλιάδες ευρώ (€150.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

Υποχρεώσεις
Μ.Ι.Υ.Α.

37.-(1) Ο Ιατρικός Διευθυντής της Μ.Ι.Υ.Α. διασφαλίζει ότι η εφαρμογή της μεθόδου της Ι.Υ.Α. διενεργείται μόνο μετά την εξασφάλιση της συγκατάθεσης των ζευγαριών ή του μονήρους ατόμου, ανάλογα με την περίπτωση, σχετικά με τις πιθανές επακόλουθες ιατρικές και ψυχολογικές επιδράσεις από την εφαρμογή των τεχνικών, καθώς και τις πιθανότητες επιτυχίας και αποτυχίας των τεχνικών αυτών και τους πιθανούς κινδύνους από την εφαρμογή τους, όπως και για τις κοινωνικές, νομικές και οικονομικές συνέπειες της εφαρμογής των μεθόδων Ι.Υ.Α.

(2) Η συγκατάθεση του ζευγαριού ή του μονήρους ατόμου είναι ελεύθερα ανακλητή με οποιοδήποτε τρόπο, μέχρι τη στιγμή κατά την οποία αρχίζει η διαδικασία της εφαρμογής της ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής.

(3) Μ.Ι.Υ.Α. φροντίζει ώστε πριν από την έναρξη κάθε διαδικασίας, το ζευγάρι ή το μονήρες άτομο, ανάλογα με την περίπτωση, αφού έλαβε τη συμβουλευτική και ενημέρωση που προβλέπεται στο εδάφιο (1) να παράσχει τη γραπτή συγκατάθεσή του για-

- (α) Τη συμμετοχή του στη διαδικασία Ι.Υ.Α. πάνω στο καθορισμένο από το Συμβούλιο έγγραφο συγκατάθεσης και

- (β) την επιλογή του σε σχέση με τον τρόπο διαχείρισης των πλεονασμάτων εμβρύων, τα οποία ενδέχεται να προκύψουν.

(4) Τηρουμένων των διατάξεων του περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία Ατόμου) Νόμου, το Συμβούλιο καθορίζει μέσω κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου, τα απαραίτητα στοιχεία που περιλαμβάνονται στα έντυπα ενημέρωσης και στα έγγραφα συγκατάθεσης, τα οποία μαζί με το πρωτότυπο των υπογραμμένων συναινέσεων, φυλάσσονται από τη Μ.Ι.Υ.Α. στον ιατρικό φάκελο των προσώπων που αυτά αφορούν.

(5) Μ.Ι.Υ.Α. τηρεί αρχείο με τα στοιχεία και τα ιατρικά δεδομένα των προσώπων που υποβάλλονται σε μεθόδους Ι.Υ.Α. και συναφείς τεχνικές καθώς και κωδικοποιημένο μητρώο ζευγαριών που υπεβλήθησαν σε μεθόδους Ι.Υ.Α.

(6) Η μη τήρηση του αρχείου που προβλέπεται στο εδάφιο (4), αλλά και κάθε άλλου αρχείου που προβλέπεται στον παρόντα Νόμο συνιστά επαρκή λόγο για αναστολή και/ή ανάκληση της δοθείσας άδειας.

(7) Η ενημέρωση των αρχείων και μητρώων που προβλέπονται στο εδάφιο(1) του άρθρου 12 από τις Μ.Ι.Υ.Α. είναι συνεχής.

(8) Τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις για αναστολή της άδειας λειτουργίας Μ.Ι.Υ.Α. προβλέπονται σε Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου.

(9) Πρόσωπο, το οποίο παραβιάζει τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, διαπράττει ποινικό αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα τρία (3) χρόνια ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις εκατόν χιλιάδες ευρώ (€100.000 ευρώ) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(10) Σε περίπτωση που το Συμβούλιο διαπιστώσει ότι πρόσωπο παραβιάζει τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, επιβάλλει σε αυτό διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις εκατόν χιλιάδες ευρώ (€100.000).

Κοινοποίηση
εξαιρετικών
συμβάντων.

38.-(1) Μ.Ι.Υ.Α. υποχρεούται να ενημερώνει αμέσως και χωρίς καθυστέρηση το Συμβούλιο για οποιαδήποτε σοβαρά, ανεπιθύμητα και/ή μη αναμενόμενα συμβάντα και αντιδράσεις, τα οποία προκύπτουν-

(α) Κατά τη λειτουργία της· ή/και

(β) κατά την εφαρμογή των μεθόδων Ι.Υ.Α.· ή/και

(γ) κατά τη διάθεση ανθρώπινου αναπαραγωγικού ιστού, γαμέτη και/ή εμβρύων.

(2) Μ.Ι.Υ.Α. τηρεί Μητρώο των σοβαρών, ανεπιθύμητων και/ή μη αναμενόμενων συμβάντων και αντιδράσεων που προέκυψαν κατά την εφαρμογή μεθόδων Ι.Υ.Α., σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12.

Ίδρυση και
λειτουργία
Ιδρύματος
Ιστών στις
Μ.Ι.Υ.Α.

39.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 36 και 37, κάθε Μ.Ι.Υ.Α. δύναται να λειτουργεί και ως ίδρυμα ιστών εφόσον έχει εξασφαλίσει άδεια, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 του περί Προτύπων Ποιότητας και Ασφάλειας (Δωρεά, Προμήθεια, Έλεγχος, Επεξεργασία, Συντήρηση, Αποθήκευση και Διανομή) Ανθρώπινων Ιστών και Κυττάρων Νόμου.

(2) Μ.Ι.Υ.Α. η οποία παραβιάζει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο υπόκειται σε διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις εκατόν χιλιάδες ευρώ (€100.000).

ΜΕΡΟΣ ΙΧ – ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ

Αρχιεπιθεωρητής
και Επιθεωρητές.

40.-(1) Ο Υπουργός με γνωστοποίηση που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ορίζει λειτουργό του Υπουργείου ως Αρχιεπιθεωρητή, και άλλους λειτουργούς του Υπουργείου ως Επιθεωρητές, οι οποίοι ενεργούν υπό την επίβλεψη και τις οδηγίες του Αρχιεπιθεωρητή και υπό την καθοδήγηση του Συμβουλίου για σκοπούς εποπτείας, επιθεώρησης, ελέγχου και εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών.

(2) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (1), ο Υπουργός δύναται είτε αυτεπάγγελα είτε κατόπιν εισήγησης του Συμβουλίου εφόσον το κρίνει αναγκαίο, να εξουσιοδοτεί γραπτώς φυσικά ή νομικά πρόσωπα που εργάζονται ή λειτουργούν στην Κύπρο ή εκτός Κύπρου, τα οποία κρίνει ότι κατέχουν τα κατάλληλα προσόντα για να ασκούν τα καθήκοντα Επιθεωρητών και να υπόκεινται σε όρους που θα καθορίζονται στην εξουσιοδότηση.

(3) Πρόσωπο, το οποίο εξουσιοδοτείται να ασκεί τα καθήκοντα του Επιθεωρητή με βάση τις διατάξεις του εδαφίου (2), υπόκειται στις οδηγίες, τον έλεγχο και την εποπτεία του Αρχιεπιθεωρητή ο οποίος ενεργεί υπό την καθοδήγηση του Συμβουλίου:

Νοείται ότι, η εξουσιοδότηση μπορεί να τερματίζεται, σύμφωνα με τους όρους που διαλαμβάνονται σε αυτήν.

(4) Κάθε πρόσωπο που εξουσιοδοτείται δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (2) λαμβάνει αμοιβή ανάλογη με τις υπηρεσίες που παρέχει, η οποία καθορίζεται από τον Υπουργό σε συνεννόηση με τον Υπουργό Οικονομικών.

(5) Ο Αρχιεπιθεωρητής και οι Επιθεωρητές για τους οποίους γίνεται πρόβλεψη στα εδάφια (1) και (2) υποβάλλουν στην αρμόδια αρχή και στο Συμβούλιο κάθε δύο (2) χρόνια, δήλωση για ύπαρξη οποιωνδήποτε οικονομικών ή και άλλων συμφερόντων τους στις Μ.Ι.Υ.Α., τις οποίες επιθεωρούν και τα οποία είναι δυνατό να επηρεάζουν την αμεροληψία τους.

(6) Ο Αρχιεπιθεωρητής και κάθε Επιθεωρητής εφοδιάζεται με κατάλληλη ταυτότητα, την οποία οφείλει να επιδεικνύει κατά την άσκηση των καθηκόντων του.

Καθήκοντα
Αρχιεπιθεωρητή
και
Επιθεωρητών.

41.-(1) Ο Αρχιεπιθεωρητής και οποιοσδήποτε Επιθεωρητής, με οδηγίες της αρμόδιας αρχής ή του Συμβουλίου προβαίνει σε οποιαδήποτε ή σε όλες από τις πιο ακόλουθες πράξεις:

- (α) Εισέρχεται και επιθεωρεί οποιαδήποτε υποστατικά και εγκαταστάσεις της Μ.Ι.Υ.Α.
- (β) συνοδεύεται από δεύτερο Επιθεωρητή και από οποιοδήποτε πρόσωπο που τον βοηθά στην άσκηση των καθηκόντων του και φέρει μαζί του οποιοδήποτε εξοπλισμό ή οποιαδήποτε υλικά, τα οποία απαιτούνται για την άσκηση των εξουσιών του.
- (γ) επιθεωρεί, εξετάζει και ελέγχει τη λειτουργία οποιουδήποτε υποστατικού ή εξοπλισμού που βρίσκεται στα υποστατικά και προβαίνει σε δοκιμές, μετρήσεις και σε λήψη φωτογραφιών, τις οποίες κρίνει αναγκαίες για τη σωστή άσκηση των καθηκόντων του.
- (δ) δίδει οδηγίες όπως τα υποστατικά ή οποιοδήποτε μέρος τους ή οποιαδήποτε εγκατάσταση ή εξοπλισμός ή ουσία μέσα σε αυτά παραμένουν ως έχουν, για όσο χρονικό διάστημα θεωρείται εύλογα αναγκαίο, για τη διεξαγωγή οποιασδήποτε δειγματοληψίας, δοκιμής, μέτρησης, εξέτασης και ελέγχου, όπως προβλέπεται στην παράγραφο (γ) και στην παρούσα παράγραφο.
- (ε) ζητά την παρουσίαση για επιθεώρηση οποιωνδήποτε βιβλίων, μητρώων, εγγράφων ή στοιχείων, σε γραπτή ή ηλεκτρονική μορφή, λαμβάνει αντίγραφο οποιουδήποτε μέρους ή όλου βιβλίου, εγγράφου ή στοιχείου, σε γραπτή ή ηλεκτρονική μορφή, για τα οποία έχει εύλογη αιτία να πιστεύει ότι περιέχουν πληροφορίες, που σχετίζονται με το σκοπό της έρευνας ή της διερεύνησής του:

Νοείται ότι, κατά την άσκηση των πιο πάνω τηρείται το ιατρικό απόρρητο.

- (στ) ζητά από οποιοδήποτε πρόσωπο βρίσκει στα υποστατικά και/ή οποιοδήποτε πρόσωπο για το οποίο έχει εύλογη αιτία να πιστεύει ότι είχε απασχοληθεί ή απασχολείται στα υποστατικά ή σχετίζεται με οποιοδήποτε τρόπο με τις εργασίες τους, να δώσει οποιοδήποτε πληροφορίες, προφορικά ή γραπτά, τις οποίες μπορεί να έχει ή στις οποίες έχει πρόσβαση και που είναι σχετικές με το σκοπό της έρευνας ή διερεύνησής του με διακριτικότητα και σεβασμό προς τα ανθρώπινα δικαιώματα ώστε να μην τίθεται σε κίνδυνο η βιωσιμότητα των εμβρύων, γαμετών και αναπαραγωγικών ιστών.
- (ζ) θέτει υπό επιτήρηση τους γαμέτες και τα έμβρυα και σε περίπτωση που κρίνει ότι συντρέχουν πολύ σοβαροί λόγοι, λαμβάνει και μεταφέρει οποιοδήποτε δείγμα ανθρώπινου ιστού ή κυττάρου ή παράγωγου προϊόντος ή αντικείμενου ή οποιοδήποτε δείγμα οποιασδήποτε ουσίας, το οποίο είναι δυνατόν να απαιτείται για σκοπούς περαιτέρω διερεύνησης ή μαρτυρίας κατά την εκδίκαση αδικήματος που διαπράττεται κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου και των κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού.
- (η) ζητά από τον Ιατρικό Διευθυντή της Μ.Ι.Υ.Α. και σε περίπτωση απουσίας του, από το πρόσωπο που τον αντικαθιστά:
 - (i) να του παράσχει ασφαλή πρόσβαση προς οποιοδήποτε μέρος των υποστατικών.

- (ii) να θέσει στη διάθεσή του οποιαδήποτε ευλόγως διαθέσιμα μέσα, για τη διεξαγωγή οποιωνδήποτε δειγματοληψιών, δοκιμών, μετρήσεων, επιθεωρήσεων ή εξετάσεων, που κρίνονται αναγκαίες για τους σκοπούς της διερεύνησης

- (θ) διοργανώνει και προβαίνει σε επιθεωρήσεις και ελέγχους σε τακτική και έκτακτη βάση, ούτως ώστε να διαπιστώνεται κατά πόσο η Μ.Ι.Υ.Α. εφαρμόζει τα κατάλληλα μέτρα ελέγχου ώστε να διασφαλίζεται η συμμόρφωση προς τις διατάξεις του παρόντος Νόμου:

Νοείται ότι, το χρονικό διάστημα μεταξύ δύο επιθεωρήσεων της αρμόδιας αρχής δεν δύναται να υπερβαίνει τα δύο (2) έτη.

(2) Μετά από γραπτή καταγγελία στο Συμβούλιο ή στην αρμόδια αρχή για παραβίαση οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος Νόμου και των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού και κατόπιν οδηγιών του Συμβουλίου ή της αρμόδιας αρχής, ο Αρχιεπιθεωρητής ή και Επιθεωρητές δύνανται να διενεργούν έρευνα, έλεγχο και επιθεώρηση στην καταγγελλόμενη Μ.Ι.Υ.Α. προς διαπίστωση του βάσιμου ή μη της καταγγελίας και η Μ.Ι.Υ.Α. παρέχει κάθε μέσο προς διευκόλυνση των επιθεωρήσεων ως προς τούτο.

Αποτελέσματα επιθεώρησης.

42. Ο Αρχιεπιθεωρητής και οι Επιθεωρητές μετά από κάθε επιθεώρηση αναφέρουν γραπτώς στην αρμόδια αρχή και στο Συμβούλιο κατά πόσο οι Μ.Ι.Υ.Α. εφαρμόζουν τα κατάλληλα μέτρα ελέγχου και πληρούν τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και το περιεχόμενο της εν λόγω αναφοράς κοινοποιείται γραπτώς στις υπό επιθεώρηση Μ.Ι.Υ.Α..

Ειδοποίηση συμμόρφωσης.

43.-(1) Το Συμβούλιο διά του Επιθεωρητή, αφού διαπιστώσει μη συμμόρφωση προς οποιαδήποτε διάταξη του παρόντος Νόμου ή/και των κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού, επιδίδει ειδοποίηση στον Ιατρικό Διευθυντή της Μ.Ι.Υ.Α., στην οποία καταγράφει την παράβαση και με την οποία καλεί τη Μ.Ι.Υ.Α. σε συμμόρφωση προς τις εν λόγω διατάξεις, μέσα σε χρονικό διάστημα που καθορίζει στην ειδοποίηση, ανάλογα με τη φύση της παράβασης.

(2) Η ειδοποίηση συμμόρφωσης περιλαμβάνει-

- (α) Τα μέτρα, στα οποία ο Επιθεωρητής προτίθεται να προβεί, σε περίπτωση που η Μ.Ι.Υ.Α. δεν συμμορφωθεί·
- (β) τα μέτρα, στα οποία η Μ.Ι.Υ.Α. οφείλει να προβεί για να θεωρηθεί ότι συμμορφώνεται με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού· και
- (γ) την προθεσμία, εντός της οποίας η Μ.Ι.Υ.Α. οφείλει να παραθέσει τις απόψεις της για την εν λόγω παράβαση, γραπτώς, στον Επιθεωρητή.

(3) Σε περίπτωση διαπίστωσης μη συμμόρφωσης, το Συμβούλιο, ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης, διά του Επιθεωρητή δύναται να λαμβάνει τα μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα 44 μέχρι 47.

Λήψη μέτρων από την αρμόδια αρχή και το Συμβούλιο κατά την επιθεώρηση.

44. Σε περίπτωση που ο Αρχιεπιθεωρητής ή ο Επιθεωρητής έχει εύλογη αιτία να πιστεύει ότι υπήρξε παραβίαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου σε σχέση με έμβρυο, ανθρώπινο αναπαραγωγικό ιστό και γαμέτη, δύναται στα πλαίσια της επιθεώρησης που διεξάγει και μετά από έγκριση του Συμβουλίου και της αρμόδιας αρχής, να λάβει τα ακόλουθα μέτρα:

- (α) Την αναστολή διεξαγωγής μεθόδων Ι.Υ.Α. ή της χρήσης ανθρώπινου αναπαραγωγικού ιστού, γαμέτη και εμβρύου ή γενετικού υλικού·
- (β) την κατάσχεση και κατακράτηση ανθρώπινου αναπαραγωγικού ιστού, γαμέτη και εμβρύου ή γενετικού υλικού ή σχετικών με αυτά πληροφοριών.

Αναστολή χρήσης ανθρώπινου αναπαραγωγικού ιστού, γαμέτη και εμβρύου.

45.-(1) Σε περίπτωση που το Συμβούλιο διά του Επιθεωρητή ενεργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (2) του άρθρου 43 επιδίδει στον Ιατρικό Διευθυντή της Μ.Ι.Υ.Α. ειδοποίηση αναστολής εφαρμογής μεθόδων και συναφών τεχνικών Ι.Υ.Α. ή αναστολής χρήσης ανθρώπινου αναπαραγωγικού ιστού, γαμέτη ή εμβρύου.

(2) Με την ειδοποίηση αναστολής, ο Διευθυντής της Μ.Ι.Υ.Α. ενημερώνεται ότι οφείλει να-

- (α) Τηρεί ενήμερο τον Επιθεωρητή για το χώρο στον οποίο βρίσκονται οι ανθρωπίνου αναπαραγωγικοί ιστοί, γαμέτες και τα έμβρυα, κατά το χρονικό διάστημα της αναστολής·
- (β) λάβει και να παραθέσει τα μέτρα, στα οποία προτίθεται να προβεί, ώστε να διασφαλισθεί ότι ολόκληρη η ποσότητά τους και η ποιότητά τους δεν θα διαφοροποιηθεί.

(3) Η ειδοποίηση αναστολής περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- (α) Τη χρονική περίοδο κατά τη διάρκεια της οποίας απαγορεύεται η διεξαγωγή μεθόδων και συναφών τεχνικών Ι.Υ.Α. που προβλέπονται στο άρθρο 17·
- (β) περιγραφή του ανθρωπίνου αναπαραγωγικού ιστού, γαμέτη ή εμβρύου, με τρόπο που να διακριβώνεται επακριβώς η ταυτότητά τους·
- (γ) περιγραφή των τεχνικών Ι.Υ.Α. με τρόπο που να διακριβώνεται επακριβώς η τεχνική·
- (δ) παράθεση των λόγων, για τους οποίους επιδίδεται και των λόγων για τους οποίους ο Επιθεωρητής θεωρεί ότι υπήρξε παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου και των κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού.

Κατάσχεση
από
Επιθεωρητή.

46.-(1) Σε περίπτωση που το Συμβούλιο δια του Επιθεωρητή ενεργεί σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (β) του άρθρου 44, ο Επιθεωρητής δύναται να κατάσχει και να κατακρατεί-

- (α) Οποιοδήποτε δείγμα ανθρωπίνου αναπαραγωγικού ιστού, γαμέτη ή εμβρύου ή γενετικού υλικού ή άλλου τεκμηρίου, το οποίο περιέχει σχετικές με αυτά πληροφορίες, για τα οποία έχει εύλογη υποψία ότι μπορεί να χρειαστούν για αποδεικτικούς σκοπούς σε ποινική διαδικασία·
- (β) οποιοδήποτε προϊόν, για το οποίο έχει εύλογη υποψία ότι δυνατό να υπόκειται σε δήμευ δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 47.

(2) Ο Επιθεωρητής προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες:

- (α) φροντίζει για την κατάλληλη φύλαξη των κατασχεθέντων στοιχείων, είτε στην ίδια τη ΜΙΥΑ στην οποία κατασχέθηκαν είτε σε άλλη ΜΙΥΑ, και στις δύο περιπτώσεις κατόπιν έγκρισης του Συμβουλίου· και
- (β) διασφαλίζει ότι η ποσότητα και η ποιότητα των κατασχεθέντων στοιχείων δεν θα επηρεασθεί από το γεγονός της κατάσχεσης και της κατακράτησης.

(3) Εάν κατά τη διερεύνηση υπόθεσης παραβίασης των διατάξεων του παρόντος Νόμου διαπιστωθεί ότι δεν υπήρξε τέτοια παραβίαση, τότε το κατασχεθέν υλικό επιστρέφεται στον ιδιοκτήτη του, σύμφωνα με σχετική διαδικασία που καθορίζεται σε κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

Δήμευση
ανθρώπινου
αναπαραγωγικού
ιστού,
γαμέτη ή εμβρύου
δυνάμει
διατάγματος
δικαστηρίου.

47.-(1) Ανεξάρτητα από την έγερση οποιασδήποτε ποινικής δίωξης για αδίκημα αναφορικά με παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου και των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού, η αρμόδια αρχή κατόπιν εισήγησης του Συμβουλίου και δια των Επιθεωρητών δύναται να αιτηθεί σε δικαστήριο την έκδοση διατάγματος για την δήμευση οποιουδήποτε ανθρωπίνου αναπαραγωγικού ιστού, γαμέτη ή εμβρύου, για το λόγο ότι αυτά δεν έτυχαν μεταχείρισης σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

(2) Το δικαστήριο εκδίδει διάταγμα δήμευσης οποιουδήποτε ανθρωπίνου αναπαραγωγικού ιστού, γαμέτη ή εμβρύου εφόσον ικανοποιηθεί ότι -

- (α) Πράγματι ο ανθρωπίνος αναπαραγωγικός ιστός, γαμέτης ή έμβρυο δεν πληρούν τους όρους που καθορίζονται με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού· και
- (β) το ίδρυμα ιστών και η Μ.Ι.Υ.Α., στην οποία επιδόθηκε ειδοποίηση αναστολής ή απόσυρσης, συμμορφώνεται με αυτήν.

(3) (α) Αναπαγωγικοί ιστοί και γαμέτες οι οποίοι έχουν δημευθεί, δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου, δύναται να καταστροφούν βάσει διατάγματος δικαστηρίου.

(β) Το Συμβούλιο αποφασίζει για τη διαχείριση των εμβρύων που έχουν δημευθεί δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου είτε με την καταστροφή τους είτε με τη διάθεσή τους για έρευνα:

Νοείται ότι το Συμβούλιο δεν δύναται να διαθέτει έμβρυα που έχουν δημευθεί σε άλλα υπογόνιμα ζευγάρια ή μονήρη άτομα.

ΜΕΡΟΣ Χ - ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Επιπρόσθετες
ποινικές
κυρώσεις.

48.-(1) Πρόσωπο, το οποίο αποκρύπτει ή παραποιεί στοιχεία του ιατρικού φακέλου, με σκοπό την πώληση γαμέτη ή εμβρύων, διαπράττει ποινικό αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα επτά (7) χρόνια ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα χιλιάδες ευρώ (€150.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(2) Πρόσωπο, το οποίο χρησιμοποιεί γαμέτες ή έμβρυα για σκοπούς άλλους από εκείνους που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, διαπράττει ποινικό αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης του τιμωρείται με ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα επτά (7) χρόνια ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα χιλιάδες ευρώ (€150.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(3) Πρόσωπο, το οποίο χρησιμοποιεί γαμέτες ή έμβρυα τρίτων προσώπων χωρίς την έγγραφη συγκατάθεση του/της συζύγου της/του, διαπράττει ποινικό αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα επτά (7) χρόνια ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις εκατόν χιλιάδες ευρώ (€100.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

Άλλα διοικητικά
πρόστιμα.

49. Το Συμβούλιο επιβάλλει σε πρόσωπο, το οποίο -

(α) Εφαρμόζει μεθόδους Ι.Υ.Α. χωρίς την έγγραφη συγκατάθεση της/του συζύγου, όταν αυτή απαιτείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, ή χρησιμοποιεί γαμέτες ή έμβρυα τρίτων προσώπων χωρίς την έγγραφη συγκατάθεση των συζύγων τους, διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα χιλιάδες ευρώ (€150.000).

(β) αποκρύπτει ή παραποιεί στοιχεία του ιατρικού φακέλου, με σκοπό την πώληση γαμέτη ή εμβρύων, διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις εκατό χιλιάδες ευρώ (€100.000) και σε περίπτωση διαπίστωσης δεύτερης παράβασης των πιο πάνω, διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα χιλιάδες ευρώ (€150.000).

(γ) χρησιμοποιεί γαμέτες ή έμβρυα για σκοπούς άλλους από εκείνους που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα χιλιάδες ευρώ (€150.000).

Διαδικασία
επιβολής
διοικητικών
προστίμων.

50.-(1) Το Συμβούλιο πριν από την επιβολή των προβλεπόμενων στον παρόντα Νόμο διοικητικών προστίμων, επιδίδει ειδοποίηση στα πρόσωπα, τα οποία κρίνει ότι παραβιάζουν τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, με την οποία καθορίζει -

(α) Την υποχρέωση ή τις υποχρεώσεις οι οποίες εκ πρώτης όψεως δυνατόν να παραβιάζονται και

(β) προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία επίδοσης της ειδοποίησης μέσα στην οποία το πρόσωπο αυτό δύναται να υποβάλει γραπτή ένσταση.

(2) Κατά την εξέταση οποιασδήποτε ένστασης, το Συμβούλιο δύναται αφού διαπιστώσει οποιαδήποτε παράβαση υποχρεώσεων που προβλέπονται στον παρόντα Νόμο, να εκδώσει απόφαση με την οποία να διατάσσει το πρόσωπο που παραβιάζει τις υποχρεώσεις αυτές να επανορθώσει την παράβαση μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα το οποίο καθορίζει στην απόφασή του.

(3) Σε περίπτωση που πρόσωπο δεν συμμορφώνεται με την απόφαση του Συμβουλίου σύμφωνα με το εδάφιο (2), το Συμβούλιο δύναται να επιβάλει στο πρόσωπο αυτό διοικητικό πρόστιμο σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

(4) Η αιτιολογημένη απόφαση του Συμβουλίου για επιβολή διοικητικού προστίμου επιδίδεται στο πρόσωπο το οποίο κρίθηκε ότι ευθύνεται για την παράβαση.

(5) Το διοικητικό πρόστιμο εισπράττεται από το Συμβούλιο μετά την πάροδο της προς άσκηση προσφυγής ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου προθεσμίας των εβδομήντα πέντε (75) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης του Συμβουλίου για επιβολή του διοικητικού προστίμου ή σε περίπτωση που ασκήθηκε προσφυγή, μετά την έκδοση μη ακυρωτικής δικαστικής απόφασης.

(6) Σε περίπτωση παράλειψης πληρωμής των κατά τον παρόντα Νόμο επιβαλλομένων από το Συμβούλιο διοικητικών προστίμων, το Συμβούλιο λαμβάνει δικαστικά μέτρα και εισπράττει το οφειλόμενο ποσό ως αστικό χρέος οφειλόμενο στο Συμβούλιο.

Μεταβατικές
διατάξεις.

51.-(1) Μονάδες οι οποίες εφαρμόζουν μεθόδους Ι.Υ.Α. κατά την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου, υποχρεούνται να υποβάλουν αίτηση για εξασφάλιση άδειας λειτουργίας τους από το Συμβούλιο ως Μ.Ι.Υ.Α. με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμο μέσα σε έξι (6) μήνες από την έναρξη της ισχύος αυτού και γνωστοποιούν στο Συμβούλιο, εντός της πιο πάνω προθεσμίας τα ακόλουθα στοιχεία:

- (α) Την επωνυμία ή τον τίτλο και την έδρα τους·
- (β) το ονοματεπώνυμο, τη διεύθυνση και την ιδιότητα του εκπροσώπου τους·
- (γ) την περιγραφή των δραστηριοτήτων τους·
- (δ) την ύπαρξη ή μη κρυοσυντηρημένων ανθρώπινων αναπαραγωγικών ιστών, γαμετών και εμβρύων, καθώς και την προέλευσή τους.

(2) Οι υφιστάμενες μονάδες οι οποίες εφαρμόζουν μεθόδους Ι.Υ.Α. θα εξακολουθήσουν να λειτουργούν μέχρι τη χορήγηση της απαιτούμενης άδειας λειτουργίας που προβλέπεται στο άρθρο 36.

(3) Μέχρι την έκδοση των Κανονισμών που προβλέπονται στο εδάφιο (7) του άρθρου 36, οι υπεύθυνοι των μονάδων που ήδη λειτουργούν και που κατά την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου, εφαρμόζουν μεθόδους Ι.Υ.Α. πρέπει να διαθέτουν τα προσόντα του Ιατρικού Διευθυντή όπως αυτά καθορίζονται στην παράγραφο (α) του εδαφίου (6) του άρθρου 36.

(4) Το Συμβούλιο σε περίπτωση που μονάδα που εφαρμόζει μεθόδους Ι.Υ.Α. κατά την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου και παραλείπει να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις της που προβλέπονται στο εδάφιο (1), με γραπτή απόφασή του η οποία επιδίδεται στην μονάδα αυτή, απαγορεύει την λειτουργία της μέχρις ότου αυτή εξασφαλίσει άδεια λειτουργίας με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

Ε.Ε. Παρ. Ι(Ι)
Αρ. 4510, 15.5.2015

Ν. 70(Ι)/2015

Ο περί της Ρύθμισης της Λειτουργίας Καταστημάτων και των Όρων Απασχόλησης των Υπαλλήλων τους (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2015 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 70(Ι) του 2015

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥΣ
ΝΟΜΟΥΣ ΤΟΥ 2006 ΕΩΣ (ΑΡ. 2) ΤΟΥ 2015

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

<p>Συνοπτικός
τίτλος.   155(Ι) του 2006
68(Ι) του 2007
6(Ι) του 2011
36(Ι) του 2015
55(Ι) του 2015.</p>	1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ρύθμισης της Λειτουργίας Καταστημάτων και των Όρων Απασχόλησης των Υπαλλήλων τους (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2015 και θα διαβάζεται μαζί με τους περί της Ρύθμισης της Λειτουργίας Καταστημάτων και των Όρων Απασχόλησης των Υπαλλήλων τους Νόμους του 2006 έως (Αρ. 2) του 2015 (που στο εξής θα αναφέρεται ως «ο βασικός νόμος») και ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί ως οι περί της Ρύθμισης της Λειτουργίας Καταστημάτων και των Όρων Απασχόλησης των Υπαλλήλων τους Νόμοι του 2006 έως (Αρ. 3) του 2015.
<p>Τροποποίηση
του άρθρου 6
του βασικού
νόμου.</p>	2. Το άρθρο 6 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση της τελείας με άνω τελεία στο τέλος της παραγράφου (δ) αυτού και με την προσθήκη, αμέσως μετά, της ακόλουθης νέας παραγράφου (ε): «(ε) να ασκεί κάθε άλλη εξουσία που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου.».
<p>Αντικατάσταση
του άρθρου 12
του βασικού
νόμου.</p>	<p>3. Το άρθρο 12 του βασικού νόμου αντικαθίσταται από το ακόλουθο νέο άρθρο:</p> <p>«Ημερήσια και
εβδομαδιαία
ανάπαυση.</p> <p style="padding-left: 40px;">12.-(1) Κάθε υπάλληλος καταστήματος έχει δικαίωμα σε ελάχιστη περίοδο ανάπαυσης έντεκα (11) συνεχόμενων ωρών ανά εικοσιτετράωρο και σε εβδομαδιαία ανάπαυση ελάχιστης περιόδου είκοσι τεσσάρων (24) συνεχόμενων ωρών ανά εβδομάδα.</p> <p style="padding-left: 40px;">(2) Κάθε υπάλληλος γενικού καταστήματος, το οποίο λειτουργεί όλες τις ημέρες της εβδομάδας, περιλαμβανομένης της Κυριακής, έχει δικαίωμα σε ελάχιστη περίοδο ανάπαυσης έντεκα (11) συνεχόμενων ωρών ανά εικοσιτετράωρο και σε εβδομαδιαία ανάπαυση ελάχιστης περιόδου σαράντα οκτώ (48) ωρών, η οποία δύναται να χορηγείται από τον εργοδότη είτε ως μια περίοδος σαράντα οκτώ (48) συνεχόμενων ωρών ανά εβδομάδα είτε ως δύο ξεχωριστές περιόδοι είκοσι τεσσάρων (24) συνεχόμενων ωρών ανά εβδομάδα:</p> <p style="padding-left: 40px;">Νοείται ότι, υπάλληλοι οι οποίοι πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του περί της Ρύθμισης της Λειτουργίας Καταστημάτων και των Όρων Απασχόλησης των Υπαλλήλων τους (Τροποποιητικού) (Αρ. 3) Νόμου του 2015 δεν εργάζονταν Κυριακή, δεν δύναται να απασχοληθούν Κυριακή χωρίς τη συγκατάθεσή τους.</p> <p style="padding-left: 40px;">(3) Τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος άρθρου, σε κάθε υπάλληλο καταστήματος, ο οποίος εργάζεται Κυριακή, θα παρέχεται εβδομαδιαία ανάπαυση η οποία θα πρέπει ανά δύο εβδομάδες να περιλαμβάνει υποχρεωτικά μία Κυριακή, με εξαίρεση υπάλληλο ειδικού καταστήματος, το οποίο με βάση το άρθρο 21 δύναται να λειτουργεί μέχρι και επτά (7) ημέρες ανά εβδομάδα, στον οποίο θα παρέχεται υποχρεωτικά ένα (1) ελεύθερο απόγευμα Κυριακής κάθε δεύτερη εβδομάδα:</p> <p style="padding-left: 40px;">Νοείται ότι, σε περίπτωση που λόγω ειδικών περιστάσεων, υπάλληλος καταστήματος καταστεί αναγκαίο να εργαστεί εκτάκτως και με τη συγκατάθεσή του, κατά την Κυριακή η οποία αποτελούσε μέρος της εβδομαδιαίας ανάπαυσής του, ο χρόνος αυτός θα αποζημιώνεται, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 18.».</p>

Αντικατάσταση
του άρθρου 15
του βασικού
νόμου.

4. Το άρθρο 15 του βασικού νόμου αντικαθίσταται από το ακόλουθο νέο άρθρο:

«Ελεύθερα
πρωινά ή
απογεύματα.

15.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (1) του άρθρου 12, υπάλληλος γενικού καταστήματος το οποίο δεν λειτουργεί Κυριακή, σε περίπτωση που εργάζεται έξι (6) ημέρες την εβδομάδα, έχει δικαίωμα σε τρία (3) ελεύθερα πρωινά ή απογεύματα ανά εβδομάδα ή σε ένα (1) ελεύθερο εικοσιτετράωρο και σε ένα (1) ελεύθερο πρωινό ή απόγευμα ανά εβδομάδα και σε περίπτωση που εργάζεται πέντε (5) ημέρες την εβδομάδα, έχει δικαίωμα σε ένα (1) ελεύθερο πρωινό ή απόγευμα ανά εβδομάδα:

Νοείται ότι, για κάθε υπάλληλο γενικού καταστήματος το οποίο λειτουργεί και Σάββατο, το ένα (1) από τα ελεύθερα απογεύματα που του παρέχεται ή το ένα ελεύθερο εικοσιτετράωρο που του παρέχεται ανά δύο (2) εβδομάδες, είναι υποχρεωτικά Σάββατο.

(2) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (2) του άρθρου 12, σε κάθε υπάλληλο γενικού καταστήματος παρέχεται ένα (1) ελεύθερο απόγευμα ή πρωινό ανά εβδομάδα:

Νοείται ότι, για κάθε υπάλληλο γενικού καταστήματος το οποίο λειτουργεί και Σάββατο, το ένα (1) ελεύθερο απόγευμα παρέχεται ανά δύο (2) εβδομάδες υποχρεωτικά Σάββατο.

(3) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3) του άρθρου 12, υπάλληλος ειδικού καταστήματος ο οποίος εργάζεται έξι (6) ημέρες την εβδομάδα έχει δικαίωμα σε τρία (3) ελεύθερα πρωινά ή απογεύματα ανά εβδομάδα ή σε ένα (1) ελεύθερο εικοσιτετράωρο και σε ένα (1) ελεύθερο πρωινό ή απόγευμα ανά εβδομάδα και σε περίπτωση που εργάζεται πέντε (5) ημέρες την εβδομάδα έχει δικαίωμα σε ένα (1) ελεύθερο πρωινό ή απόγευμα ανά εβδομάδα:

Νοείται ότι, για κάθε υπάλληλο που εργάζεται σε ειδικό κατάστημα το οποίο λειτουργεί και Σάββατο, το ένα από τα ελεύθερα απογεύματα που του παρέχεται ή το ένα ελεύθερο εικοσιτετράωρο που του παρέχεται ανά δύο (2) εβδομάδες είναι υποχρεωτικά Σάββατο.

(4) Κάθε παρεχόμενο ελεύθερο απόγευμα αρχίζει μετά τις 2:00 μ.μ. της ημέρας που παραχωρείται, ενώ κάθε ελεύθερο πρωινό διαρκεί μέχρι τις 2:00 μ.μ.».

Τροποποίηση
του άρθρου 16
του βασικού
νόμου.

5. Το άρθρο 16 του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη αμέσως μετά την παράγραφο (στ) αυτού, της ακόλουθης νέας παραγράφου (ζ) και με την αναρίθμηση των υφιστάμενων παραγράφων (ζ), (η), (θ), (ι), (ια), (ιβ), (ιγ) και (ιδ), σε παραγράφους (η), (θ), (ι), (ια), (ιβ), (ιγ), (ιδ) και (ιε), αντίστοιχα:

«(ζ) Κυριακή του Πάσχα».

Τροποποίηση
του άρθρου 17
του βασικού
νόμου.

6. Το άρθρο 17 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) Με την αντικατάσταση του εδαφίου (2) αυτού, από το ακόλουθο νέο εδάφιο:

«(2) Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων του άρθρου 30, καταστηματαρχής ο οποίος-

(α) Παραλείπει να συμμορφωθεί με τις διατάξεις του εδαφίου (1),

(β) αναρτά ψευδή έγγραφα, κατά παράβαση των διατάξεων του εδαφίου (1),

είναι ένοχος αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τα τριακόσια ευρώ (€300) και, σε περίπτωση κατ' εξακολούθηση αδικήματος σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τα εξακόσια ευρώ (€600) για κάθε ημέρα κατά την οποία συνεχίζεται το αδίκημα μετά την καταδίκη και

(β) με την προσθήκη, αμέσως μετά το εδάφιο (2) αυτού, των ακόλουθων νέων εδαφίων (3), (4), (5), (6), (7) και (8):

«(3) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (2), σε περίπτωση που Επιθεωρητής ο οποίος έχει οριστεί δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου, έχει εύλογη αιτία να πιστεύει ότι οποιοσδήποτε καταστηματούχος διαπράττει αδίκημα κατά παράβαση των παραγράφων (α) και (β) του εδαφίου (2), έχει εξουσία να προβεί σε εξώδικη ρύθμιση του αδικήματος, αποδεχόμενος την καταβολή από τον εν λόγω καταστηματούχο ποσού που δεν υπερβαίνει τα τριακόσια ευρώ (€300).

(4) Για τους σκοπούς άσκησης της εξώδικης ρύθμισης που προβλέπεται στο εδάφιο (3), ο Επιθεωρητής επιδίδει στον καταστηματούχο, τον οποίο θεωρεί ότι διέπραξε το αδίκημα, σχετική ειδοποίηση στην οποία καθορίζεται το αδίκημα και ο χρόνος διάπραξής του, καθώς επίσης και το χρηματικό ποσό που ο καταστηματούχος αυτός καλείται να καταβάλει.

(5) Σε περίπτωση που η πράξη ή η παράλειψη η οποία σύμφωνα με το εδάφιο (2) συνιστά αδίκημα δεκτικό εξώδικης ρύθμισης επαναληφθεί για δεύτερη φορά ή δεν τερματιστεί εντός σαράντα οκτώ (48) ωρών από την ημερομηνία επίδοσης της ειδοποίησης εξωδίκου, ο Επιθεωρητής καθορίζει ποσό εξώδικου προστίμου διπλάσιου του ποσού που καθορίστηκε κατά την πρώτη παράβαση και, σε περίπτωση που η πράξη ή η παράλειψη επαναληφθεί για τρίτη φορά, τότε ο Επιθεωρητής προβαίνει στις αναγκαίες ενέργειες για άσκηση ποινικής δίωξης του παραβάτη.

(6) Κάθε ποσό που καταβάλλεται με βάση τα εδάφια (3) ή (5) λογίζεται ως χρηματική ποινή η οποία επιβλήθηκε λόγω καταδίκης για το σχετικό αδίκημα.

(7) Το χρηματικό ποσό που αναφέρεται στα εδάφια (3) και (5) δύναται να καταβληθεί άμεσα στον Επιθεωρητή εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία επίδοσης της ειδοποίησης από τον Επιθεωρητή στα κατά τόπους Επαρχιακά Γραφεία του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων και με την καταβολή του χρηματικού ποσού εκδίδεται απόδειξη στον καταστηματούχο που το καταβάλλει, στην οποία αναγράφονται-

- (α) Το όνομα ή/και η επωνυμία του καταστηματούχου για τον οποίο υπάρχει υπόνοια για διάπραξη του αδικήματος,
- (β) ο αριθμός μητρώου της εταιρείας του καταστηματούχου,
- (γ) συνοπτική αναφορά του αδικήματος,
- (δ) ο τόπος και η ημερομηνία διάπραξης του αδικήματος και
- (ε) το ποσό που καταβλήθηκε:

Νοείται ότι, αν το χρηματικό ποσό καταβληθεί πριν από την πάροδο τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία επίδοσης της πιο πάνω ειδοποίησης, ουδεμία ποινική δίωξη ασκείται αναφορικά με τη διάπραξη του σχετικού αδικήματος.

(8) Η εξώδικη ρύθμιση του αδικήματος και η καταβολή του σχετικού ποσού δεν αποτελεί καταδίκη, σε περίπτωση όμως καταδικαστικής απόφασης του δικαστηρίου για το ίδιο αδίκημα, το δικαστήριο δύναται να λάβει υπόψη το γεγονός αυτό για σκοπούς επιμέτρησης της ποινής.».

Τροποποίηση
του άρθρου 18
του βασικού
νόμου.

7. Το εδάφιο (2) του άρθρου 18 του βασικού νόμου αντικαθίσταται από το ακόλουθο νέο εδάφιο:

«(2) Τηρουμένων των διατάξεων των άρθρων 10 και 11, καταβάλλεται αποζημίωση όχι μικρότερη της αναλογίας 1:2 σε κάθε υπάλληλο καταστήματος, ο οποίος με τη συγκατάθεσή του εργάζεται-

- (α) κατά τις αργίες που καθορίζονται στο άρθρο 16 και
- (β) κατά την Κυριακή που αποτελεί μέρος της εβδομαδιαίας ανάπαυσής του, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12.».

Τροποποίηση
του άρθρου 20
του βασικού
νόμου.

8. Το άρθρο 20 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση της φράσης «δεν κλείνει αργότερα από», όπου αυτή απαντά στις παραγράφους (γ) και (δ) αυτού, με τη φράση «μπορεί να λειτουργεί μέχρι».

Τροποποίηση
του άρθρου 21
του βασικού
νόμου.

9. Το άρθρο 21 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

- (α) Με την αντικατάσταση της φράσης «δεν κλείνει αργότερα από», όπου αυτή απαντά στις παραγράφους (β), (γ), (δ), (ε), (στ), (ζ) και (η), με τη φράση «μπορεί να λειτουργεί μέχρι»
- (β) με την αντικατάσταση από την υποπαραγράφο (i) της παραγράφου (δ) της λέξης «από» (τέταρτη γραμμή), με τη λέξη «μέχρι»
- (γ) με την αντικατάσταση από την υποπαραγράφο (i) της παραγράφου (ε) της λέξης «από» (τρίτη γραμμή), με τη λέξη «μέχρι»
- (δ) με την αντικατάσταση από την υποπαραγράφο (i) της παραγράφου (στ) της λέξης «από» (τρίτη γραμμή), με τη λέξη «μέχρι»
- (ε) με την αντικατάσταση από την υποπαραγράφο (i) της παραγράφου (ζ) της λέξης «από» (τρίτη γραμμή), με τη λέξη «μέχρι» και
- (στ) με την αντικατάσταση από την υποπαραγράφο (ii) της παραγράφου (ζ) της λέξης «από» (τρίτη γραμμή), με τη λέξη «μέχρι».

Τροποποίηση
του άρθρου 23
του βασικού
νόμου.

10. Το άρθρο 23 του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη αμέσως μετά την παράγραφο (δ) αυτού, της ακόλουθης νέας παραγράφου (ε) και με την αναρίθμηση των υφιστάμενων παραγράφων (ε), (στ), (ζ), (η), (θ) και (ι), σε παραγράφους (στ), (ζ), (η), (θ), (ι) και (ια), αντίστοιχα:

«(ε) Κυριακή του Πάσχα».

Τροποποίηση
του άρθρου 30
του βασικού
νόμου.

11. Το άρθρο 30 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

- (α) Με την αντικατάσταση από το εδάφιο (1) αυτού, μετά την παράγραφο (β), της φράσης «δέκα χιλιάδες λίρες (ΛΚ 10.000,00)» (έβδομη και όγδοη γραμμή), με τη φράση «τριάντα χιλιάδες ευρώ (€30.000)» και
- (β) με την αντικατάσταση από το εδάφιο (2) αυτού, μετά την παράγραφο (δ), της φράσης «με χρηματική ποινή μέχρι δύο χιλιάδες λίρες (ΛΚ 2.000,00)» (πέμπτη και έκτη γραμμή), με τη φράση «με χρηματική ποινή μέχρι πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000)».